

Natuur.oriolus

Zeldzame vogels
2006

Nieuw voor België:
Audouins Meeuw

Nieuwe invoersite
www.waarnemingen.be

Bijzondere vogelwaarnemingen voorjaar 2007

Bird News Flanders, spring 2007

Nouvelles ornithologiques de Flandre, printemps 2007

DIRK SYMENS, STIJN BAETEN, BENNY COTTELE, GERALD DRIESENS, WOUTER FAVEYTS, JOOST MERTENS EN WIM VERAGHTERT

Abstract / Résumé: www.natuurpunt.be/oriolus

Waarnemingen

Het volgende overzicht bevat de meest interessante waarnemingen in Vlaanderen (zeldzame soorten, uitzonderlijke waarnemingsdata en uitzonderlijke aantallen) uit het voorjaar 2007.

Waarnemingen die aan homologatie onderworpen zijn dienen nog te worden onderzocht door het Belgisch Avifaunistisch Homologatiecomité; deze zijn met 'BAHC' aangeduid.

Dit periodiek overzicht is een Natuurpunt-project in samenwerking met de Natuurpunt-Vogellijn (0900/00 194) en wordt samengesteld op basis van gegevens uit de portaalsite en regionale tijdschriften en websites en van ingezonden meldingen van individuele waarnemers.

Alle waarnemers die de moeite namen persoonlijke of regionale gegevens te bezorgen worden hartelijk bedankt.

Eveneens een woordje van dank aan Walter Belis voor het schrijven van de 'résumé', aan Geert Naessens voor het verwerken van de weergegevens en aan Marieke Berkvens voor het verzorgen van de figuren.

DUIKERS en FUTEN

In het binnenland werden **Roodkeelduikers** *Gavia stellata* genoteerd te Kallo-Melkader op 17 en 18 maa (L. Van De Perre en B. Deduysche) en te Aalter-Lotenhulle op 1 en 2 apr (B. Deduysche, J. Versiggel en D. Goethals).

Een ad. **Parelduiker** *Gavia arctica* in zomerkleed pleisterde te Scholen-Schulensbroek op

Parelduiker *Gavia arctica*. 2 mei 2007, Scholen (L)
(Foto: Marc Van Meeuwen)

1 en 2 mei (K. Leysen, G. Beckers, P. Rymen, W. Vanwesemael en M. Van Meeuwen).

Roodhalsfuten *Podiceps grisegena* waren aanwezig te Lochristi-Oud Vliegenveld op 17 maa (G. Spanoghe), te Zonhoven-Wijvenheide op 2 apr (G. Beckers) en te Kessenich-Uiterwaarden op 17 maa (J., P. en B. Gabriëls) en op 10 apr (M. Opdenacker). **Kuifduikers** *Podiceps auritus* in zomerkleed verbleven op 9 apr te Harelbeke-De Gavers (R. Beernaert, F. Goussaert, P. Allegaert, F. De Donder, J. Dekyvere e.a.) en van 20 mei tot in juli te Antwerpen-Hooge Maey (L. Benoy, J. Van Ammel, H. Voet, B. Vogels, G. Vermeersch e.a.).

Kuifduiker *Podiceps auritus*. 25 mei 2007, Antwerpen-Hooge Maey (A) (Foto: Glenn Vermeersch)

Weersomstandigheden

Het zachte karakter van de voorbije winter ging in **maart** gewoon door. Het werd een superzachte maand met enkel tussen 18 en 23/03 een koudere periode met beneden normale temperaturen. De warmste perioden zaten tussen 11 en 15/03 en tussen 26 en 31/03.

Er waren twee droge periodes in de maand: van 10 tot 16/03 en van 22 tot 28/03. De meeste neerslag viel tijdens de eerste tien dagen van de maand met in die periode zelfs 5 dagen waarop plaatselijk meer dan 10 l/m² viel. Sneeuw- en hagelbuien kwamen voor in de koelere periode tussen 18 en 23/03. In de Ardennen lag er een sneeuwdek tussen 19 en 24/03.

De maand was verder erg zonnig, vooral de eerste helft van de maand en de laatste week blonken uit in zonnenschijn. Daartussen zat een meer sombere periode (het koelere intermezzo). De wind kwam ofwel voornamelijk uit noordoostelijke (koele periode) of uit zuidelijke richtingen.

April was een schitterende zomermaand met recordtemperaturen. In de oostelijke helft van het land was het van 13 tot 16/04 en van 23 tot 28/04 zelfs meer dan 25°C! Aan de kust was het wel iets minder qua temperatuur doch ook daar had men niet te klagen. Op vele plaatsen regende het geen druppel! Elders bleef de neerslag meestal beperkt tot

hooguit een paar l/m².

De maand kende een absoluut record aantal uren zonnenschijn. Op zowat 23 dagen scheen de zon méér dan 8 uur! Het oude record van april 1893 (255 uur zonnenschijn) werd dan ook aan diggelen geslagen met 284 uur! De wind kwam veelal uit noordelijke tot noordoostelijke richtingen.

Het is niet verwonderlijk dat **mei** slechter scoorde dan april. Hoewel het overdag frisser was dan in april, werd het toch een vrij zachte maand. Dit had vooral te maken met het feit dat de eerste week nog temperaturen werden gehaald van 20°C; daarna was het gedaan met dergelijke hoge voorjaarstemperaturen. De nachten bleven wel erg zacht waardoor het op meer dan de helft van de nachten niet kouder werd dan 10°C.

De maand werd na een kurkdrege aprilmaand erg nat. Op minstens 16 dagen viel er wel ergens ruim 10 l/m² en tijdens de helft van de dagen waren er lokale onweders.

Mei werd verder een sombere maand met weinig zon. Vooral de 2de decade was een zonloze periode. De wind kende drie voorkeursrichtingen: noordelijk, zuidoostelijk of westelijk.

Opgesteld door Werkgroep Weerkunde, info: www.weerkunde.be (Geert Naessens).

ZEEVOGELS en AALSCHOLVERS

Op 9 mei werden 2 **Noordse Stormvogels** *Fulmarus glacialis* waargenomen te Neerpelt-Het Hageven (H. Claes).

De doortrekkie van **Aalscholvers**

Phalacrocorax carbo vond plaats tussen 26 maa en 2 apr met max. resp. 697 ex. en 679 ex. over Zeebrugge-De Fonteintjes op 26 maa en 2 apr en 636 ex. over Avelgem op 27 maa (www.trektellen.nl).

REIGERS, OIEVAARS, IBISSEN en LEPELAARS

Dat de **Roerdomp** *Botaurus stellaris* het de laatste jaren terug beter doet, bleek opnieuw uit de verschillende roepposten die op verschillende locaties tijdens het voorjaar werden gehoord.

Behalve enkele broedgevallen werden

Woudaapjes *Ixobrychus minutus* genoteerd op 6 mei te Veurne-decantatiebekkens ringvangst (N. Roothaert), op 15 mei te Zeebrugge-Achterhaven een verzwaakt ♂ bemachtigd en overgebracht naar het VOC te Oostende (med. W. Courtens) en op 28 mei te Brecht/St.Lenaarts-kleiputten 1 ♂ (J. Scheirs).

In het binnenland werden **Kwakken**

Nycticorax nycticorax genoteerd te Stuivekenskerke-Viconiaputten op 17 apr 1 ad. (K. Devos), te Drongen-Leeuwenhof op 28 mei 1 ad. (G. Spanoghe), te Watervliet op 26 apr 1 ad. (P. Dhaluin), te Essen-Grenspark op 23 mei 1 ad. (G. Vermeersch), te Zonhoven-Wijvenheide op 17 mei 1 ex. over (M. Lodewyckx) en te Heers op 2 mei (S. Ramaekers en R. Petitjean).

Op 21 mei pleisterde een ad. **Ralreiger**

Ardeola ralloides (BAHC) te Ekeren-Bospolder (J.-P. Bornel).

Van de overwinterende **Koereigers** *Bubulcus ibis* te Woumen-De Blankaart/Rhillebroeken en omgeving werden nog 5 ex. genoteerd tot 27 maa (K. Devos, G. Cayette, D. Werbrouck, D. Verbelen, K. Vandepitte e.a.) met aldaar opnieuw 5 ex. op 14 apr (W. Debruyne).

Elders waren er waarnemingen van overtrekkende ex. te Zeebrugge-De Fonteintjes op 17 apr (J. Jansen en K. Debuschere), te Bredene-Spanjaardduinen op 22 apr (E. Vanloo) en te Merkem op 22 mei (K. Devos) en van pleisteraars te Gullegem-Bergelenput op 21 mei (M. Bauters e.a.) en te Zemst-Bos van Aa op 28

maa (J.-P. Verduystert). Daarnaast waren er ook nog meerdere waarnemingen van geringde uit gevangenschap ontsnapte vogels en dit op 4 en 5 maa te Hoeke (E. Hermy), op 24 maa en van 10 t/m 21 apr te Lissewege (H. Verstraete, M. Jacobs en G. Vergauwen), van 30 maa t/m 20 mei te Lokeren-Molsbroek (J. Everaert, P. Claus, D. Braem, M. De Cock, L. Willems e.a.) met dezelfde vogel van 8 apr t/m 19 mei te Zele-Durmemeersen (P. Heerweg, J. Everaert, L. Willems en C. Steeman), en van 16 mei t/m 11 jun te Schulen-Schulensbroek (D. Schoofs, K. Leysen, M. Van Meeuwen, C. Vanderydt, A. Berten e.a.).

Aan de Oostkust werden in maart-april de volgende max. geteld van **Kleine Zilverreigers** *Egretta garzetta* op de slaappleatsen: 16 maa Sint-Kruis 13 ex. (A. Cornelis en P. D'Hoore), 30 maa Knokke-Het Zwin 18 ex. (F. De Scheemaeker) en 10 apr Lissewege 10 ex. (F. De Scheemaeker). Buiten de Oostkust waren er ook kustwaarnemingen te De Panne op 25 apr 9 ex. naar NO. (D. D'Hert), te Oostduinkerke op 11 maa en 1 mei resp. 1 ex. en 4 ex. (D. D'Hert en med. Vogellijn), te Raversijde op 27 maa en te Bredene op 22 en 30 apr en 1 mei (www.trektellen.nl).

Daarnaast waren er binnenlandwaarnemingen op de volgende plaatsen met telkens vermelding van het dagmaximum (indien > 1 ex.): Aalter/Nevele, Antwerpen-De Kuifeend, Assenede (2), Berlaar (2), Boekhoute, Gent-Bourgoyen (2), Destelbergen, Erpe-Mere, Doel (2), Drongen, Elen, Hoegaarden, Kalmthout (4), Kieldrecht (2), Knesselare, Koningshooikt, Landen, Lier (3), Lokeren, Lommel (2), Maasmechelen, Maldegem, Meers (3), Merkem (2), Mol, Neerharen (2), Noordschote, Retie, Sint-Agatha-Rode, Tienen, Verrebroek, Wintam, Woumen (4) en Zonhoven (4).

In april-mei werden **Grote Zilverreigers**

Casmerodius albus nog genoteerd op 45 verschillende plaatsen (kaart 1).

Tijdens het voorjaar werden 128

Purperreigers *Ardea purpurea* genoteerd op 34 verschillende plaatsen (kaart 2). De eerste trekkers werden gezien op 28 maa te Zeebrugge-De Fonteintjes 2 ex. (P. D'Hoore, J. Debuck, K. Verbanck e.a.), te Raversijde (J. Dellaert), te Kalmthout-Grenspark (G. Vermeersch) en te Tienen (M. Vandeput). De

Koereiger *Bubulcus ibis*. apr 2007, Woumen-De Blankaart (W) (Foto: Koen Verbanck)

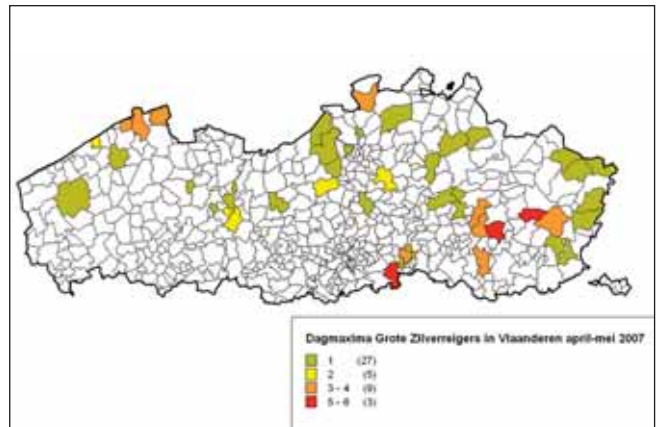
hoogste aantallen trokken over tijdens de 3de decade van april (figuur 1) met max. 17 ex. op 22 apr over Zeebrugge-De Fonteintjes (P. D'Hoore, D. Verbelen, N. Endriatis, J. Elst, T. Goossens e.a.), alwaar in totaal niet minder dan 49 trekkers werden geteld (www.trektellen.nl).

Zwarte Ooievaars *Ciconia nigra* werden genoteerd op 28 maa te Hombeek 1 ex. naar NO (W. Beullens), op 14 apr te Zwevegem (W. Pauwels), op 30 april te Genk-Bokrijk (P. Gabriëls), op 6 mei te Lichtaart 2 ex. naar NNO (R. Aeschlimann), op 13 mei te Mechelen 1 ad. (J. Soors), op 15 mei te Oostmalle (J. Scheirs en H. Van Laer), op 27 mei te Herzele 2 ex. naar Z (M. De Clippel) en op 31 mei te Zwijnaarde (G. Spanoghe). Vanaf de 1ste decade van februari t/m de 1ste decade van juni trokken ca. 680

Ooievaars *Ciconia ciconia* (w.o. mogelijke dubbeltellingen) over Vlaanderen (figuur 2) en dit op 149 verschillende plaatsen (kaart 3). De volgende groepen van min. 10 ex. werden genoteerd: op 17 feb 27 ex. resp. over Zwalm (L. Neujens) en Doel (W. Opdekamp), op 27 feb 19 à 20 ex. resp. over Anderlecht (M. Engelbeen), Dilbeek (J. Van Weverberg) en op verlichtingspalen van de Brusselse ring te Groot-Bijgaarden (med. F. van Den Houtte), op 10 maa 10 ex. over Ternat (H. Deboeck), op 22 en 24 maa 10 ex. te Balen (M.

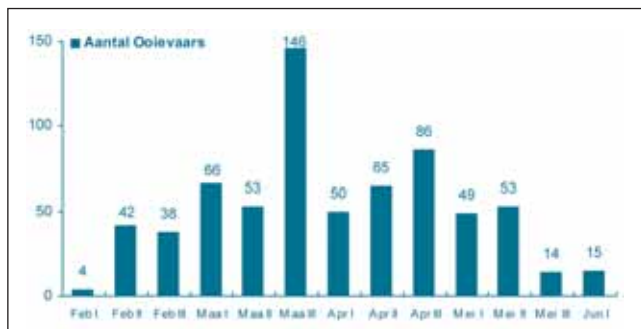
Roerdomp *Botaurus stellaris*. 6 mei 2007, Zonhoven-Wijvenheide (L) (Foto: Marc Van Meeuwen)

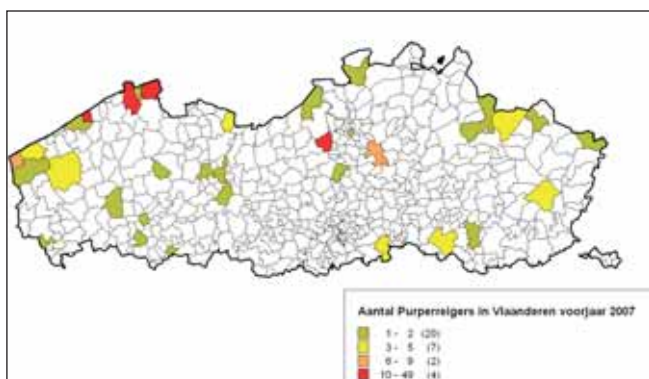
Kaart 1. Geografische spreiding van dagmaxima van Grote Zilverreigers *Casmerodius albus* in Vlaanderen in april-mei 2007

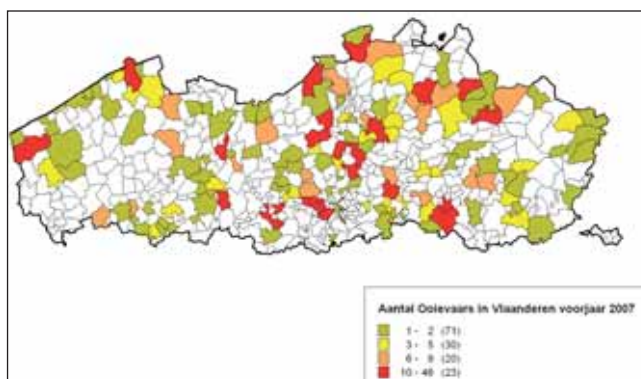
Figuur 1. Chronologische spreiding van Purperreigers *Ardea purpurea* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Figuur 2. Chronologische spreiding van Ooievaars *Ciconia ciconia* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Kaart 2. Geografische spreiding van Purperreigers *Ardea purpurea* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Kaart 3. Geografische spreiding van Ooievaars *Ciconia ciconia* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Vermeulen e.a.), op 26 maa 25 ex. over Herent (G. Moors), op 27 apr 16 ex. over Ninove (J. Cox), op 5 mei 12 ex. over Bunsbeek (H. Vanclooster) en op 11 mei 15 ex. over Steenkerke (med. W. Van Den Bossche).

Zwarte Ibsen *Plegadis falcinellus* (BAHC) werden waargenomen op 11 apr te Tielt (med. D. D'Hert), op 22 en 25-26 apr te Zonhoven-Wijvenheide (G. Beckers, E. Claes, C. Vanderydt, S. Vangompel en J. Wellekens), op 15 mei te Lommel (T. Jansen) en daarna van 15 t/m 17 mei te Neerpelt-Het Hageven

(H. Claes), op 20 mei te Tienen (E. Hoebrechts e.a.) en op 11 jun te Kalmthout-Klein Schietveld (H. Voet).

De 1ste **Lepelaars** *Platalea leucorodia* werden genoteerd op 3 feb te Heist-kleiputten (W. Vansteelant) en op 6 feb te Doel-Doelpolder (B. Deduysche) en te Kieldrecht (B. Deduysche, G. Van den Heuvel, J. Elst, W. Opdekamp en S. Baeten). Behalve op de broedplaats te Verrebroek, alwaar max. 46 ex. werden geteld op 23 mei (B. Deduysche), werd de soort in het binnenland in de periode begin februari-begin juni ook genoteerd op de volgende plaatsen met telkens vermelding van het aantal (indien > 1 ex.): Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk, Antwerpen-Oorderen, Assenede, Doel, Doornzele (7), Gent-Bourgoyen (2), Gent-centrum (11), Harelbeke (13), Kallo (3), Kieldrecht, Kruibeke, Lommel (3), Sint-Laureins, Stuivekenskerke, Tienen, Wintam, Woumen (3), Zandvliet, Zonhoven en Zwijndrecht (3).

ZWANEN, GANZEN en EENDEN

De **Kleine Zwaan** *Cygnus bewickii* die sinds de zomer 2007 geregeld werd gezien te Mechelen was op 2 april nog aanwezig op De Dijle (J. Soors en S. Boddington). Elders waren er nog maartwaarnemingen op 1-2 maa te Jabbeke 5 ex. (S. Coleman), van 2 tot 24 maa te Heppeneert 2 ex. (M. Opdenacker en S. Cleven) en op 6 maa te Rijkvorsel-De Volharding 6 ex. (J. Scheirs)

Zes overwinterende **Wilde Zwanen** *Cygnus cygnus* pleisterden tot 5 maa te Brecht/Sint-Lenaarts (D. Symens, J. Scheirs e.a.). Solitaire vogels werden gezien op 22 maa te Heppeneert (M. Opdenacker) en op 28 maa

overtrekkend te Retie (R. De Laat).

2 late **Kleine Rietganzen** *Anser brachyrhynchus* trokken op 12 mei over Lier-Anderstad (D. Colin).

Te Beveren-Doel werden op 2 april nog 323 **Kolganzen** *Anser albifrons* geteld (J. Van Impe). Opmerkelijk was de waarneming van 2 schuwe, ongeringde eerstewinter **Dwergganzen** *Anser erythropus* op 14 en 24 mei resp. te Doornzele-Kluizendok en te Drongen-Leeuwenhof (G. Spanoghe en B. Cottele).

Op 7 mei was een **Rotgans** *Branta bernicla* aanwezig te Beveren/Doel (J. Van Impe).

Op 10 mei verbleef nog een koppel **Smient** *Anas penelope* te Antwerpen-L.O.-Blokkeerdijk (W. Verschueren en G. De Jonghe).

Een ♀ **Pijlstaart** *Anas acuta* was op 21 mei nog aanwezig te Lommel-Maatheide (L. Peeters).

De grootste groep **Zomertalingen** *Anas querquedula* betrof 10 ex. op 26 mei te Zoutleeuw-Het Vinne (B. Nef).

Een ♂ **Blauwvleugeltaling** *Anas discors* (BAHC) verbleef op 6 mei te Woumen-Rhillebroeken (W. De Bruyne).

Krooneenden *Netta rufina* waren aanwezig tot 17 april te Brecht/Sint-Lenaarts 1 ♀ (J. Scheirs), tot 27 maa te Beernem 1 ♂ (W. Rommens, F. Van Lierop en K. Hessel), op 7 maa te Bornem/Wintam 1 ♂ (K. De Keersmaecker), op 13 maa te Dilsen-Stokkem-Bichterweerd 2 ♀♀ (G. Beckers), op 24 maa te Oud-Heverlee 1 ♀ (L. Hendrickx), op 2 apr te Beernem-Eendeputten 1 ♀ (D. Depauw), met hetzelfde ex. op 5 apr te Beernem-Bulskampveld (W. Dias), op 3 apr te Oudenaarde-Donkmeer 1 ♀ (H. Blockx), op 7 apr te Stokkem 3 ♂♂ + 2 ♀♀ (G. Beckers en M. Opdenacker), op 16-17 apr te Sint-Agatha-Rode 1 ♂ (B. Goddeeris, I. Nel

Zwarte Ibis *Plegadis falcinellus*. 22 apr 2007, Zonhoven-Wijvenheide (L) (Foto: Geert Beckers)

en M. Walravens), op 25 mei te Neerpelt-Het Hageven 1 ♂ (H. Claes) en op 27 mei te Roksem-Hoge Dijken 1 ♂ (D. Peene en S. D'Haese).

Er verbleven **Witoogenden** *Aythya nyroca* gedurende de hele periode te Harelbeke-De Gavers 1 ♂ + 1 ♀ (F. Goussaert, Y. Baptiste, K. Verbanck e.a.), tot 4 maa te Duffel 1 ♀ (D. Colin en J. Tafforeau), op 4 maa te Aalter-Kraenepoel 1 ♂ (J. Versigghel), op 5 maa te Rijkevorsel-De Volharding 1 ♀ (J. Scheirs), op 18 maa te Lozen-Zuid-Willemsvaart 1 ♂ (H. Custers), op 6-7 apr te Neerpelt-Het Hageven 1 ♂ (H. Custers), op 7 apr te Oostkamp-Warandeputten 1 ♂ (W. Dias), op 21 apr te Testelt-Kuilen (K. Aerts), van 23 tot 30 apr te Beveren/Melsele 1 ♂ (B. Deduytsche, G. Van den Heuvel en J. Celis), op 26 apr te Antwerpen-L.O.-Blokkeerdijk 1 ♂ (W. Verschuere) en op 23 mei te Adinkerke-De Drie Vijvers 1 ♂ (D. D'Hert).

Van 2 t/m 6 mei verbleef 1 ♂ **Ijseend** *Clangula hyemalis* in rui naar zomerkleed op de Blauwe Kei te Lommel (T. Schildermans, E. Van Audenhove, L. Peeters, G. Driessens en K. Van Asten) en slechts enkele 100-den meters verder was op 3 mei een ♀ aanwezig op de Grote Baggerput te Lommel (L. Peeters).

Op 3, 4 en 5 apr werden op de Noordzee voor De Panne resp. 2.000, 3.000 en 3.400 **Zwarte Zee-eenden** *Melanitta nigra* geteld (D. D'Hert). **Grote Zee-eenden** *Melanitta fusca* werden genoteerd tot 2 maa te Stokkem 1 ♀ (M. Opdenacker), op 6 maa te Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk 3 ♂ + 1 ♀ (B. Deduytsche) en van 14 tot 16 maa te Stokkem 3 ♀♀ (J. Rutten). Naar Vlaamse normen hoge tellingen van deze soort gebeurden op 11 maa te Oostduinkerke en op 4 apr te De Panne resp. 72 ex. en 156 ex. (W. Debruyne en D. D'Hert).

In mei werden tot 27 mei nog geregeld

Brilduikers *Bucephala clangula* waargenomen op 4 verschillende plaatsen te Kalmthout-Grenspark (J. en H. Jacobs, I. Vandamme, G. Simons, G. Vermeersch, J. Pinseel en W. Vanwesenbeeck) met max. resp. 3 ♂ + 2 ♀♀ en 2 ♂ + 2 ♀♀ op 13 en 27 mei op de Putse Moer (I. Vandamme en J. Pinseel).

Een laat ♂ **Middelste Zaagbek** *Mergus serrator* vertoefde op 3 mei te Eksaarde-Moervaartmeersen (B. Roels) en het laatste **Nonnetje** *Mergus albellus* van het voorjaar werd waargenomen op 15 apr te Kruikebeke-Kruikebeke Polder 1 ♀ (E. Van Bogaert).

ROOFVOGELS

Op 15 mei vlogen 2 **Vale Gieren** *Gyps fulvus* (BAHC) in westelijke richting over Belleghem (R. Vande Meulebroeke en M. Depoorter).

In de periode 9 apr-10 jun werden in totaal 116 **Zwarte Vrouwen** *Milvus migrans* gemeld (w.o. mogelijke dubbeltellingen) (figuur 3), verspreid over heel Vlaanderen (kaart 4). Dit is een eerder laag aantal in vergelijking met de vijf voorgaande jaren. De piekdoortrek viel in de derde decade van april. Opmerkelijk was het ontbreken van meldingen in maart.

In de periode 4 maa-29 mei werd het lage totaal van slechts 63 **Rode Vrouwen** *Milvus milvus* waargenomen in Vlaanderen (w.o. mogelijke dubbeltellingen) (figuur 3), verspreid over heel Vlaanderen (kaart 5). Dit is het laagste voorjaarsaantal sinds 2002. De doortrek vertoonde het typische dubbele piekpatroon, met een eerste opleving in de derde decade van maart en een tweede opleving in de derde decade van april.

Dezelfde immature **Zeearend** *Haliaeetus albicilla* (derde of vierde kalenderjaar) (BAHC) werd gezien op 25 maa te Nieuwpoort (G. Heyrman) en op 26 maa achtereenvolgens te

Oostende, Zeebrugge en Knokke (R. Francois, P. D'Hoore, J. Debuck, D. Degroote, W. Vercruysse e.a.). Daarnaast waren er nog waarnemingen op 7 mei te Melsen (R. Van Landuyt) en op 18 mei te Hoegaarden (J. Delaet).

In de periode maart-mei werden op diverse Vlaamse telposten in totaal 336 **Bruine Kiekendieven** *Circus aeruginosus* op doortrek geteld (www.trektellen.nl). Het hoogste dag-totaal bedroeg 28 ex. te Zeebrugge-De Fonteintjes op 1 mei (P. D'Hoore, J. Debuck, K. Verbanck, J. Elst, T. Goossens e.a.).

Er waren vijf meiwaarnemingen van **Blauwe Kiekendief** *Circus cyaneus*: op 1 mei te Lommel ringtail (L. Peeters, Ph. Van Audenhove, T. Jansen e.a.), op 1 mei te Zeebrugge (P. D'Hoore, J. Debuck, K. Verbanck, T. Elst, T. Goossens e.a.), op 5 mei te Voordeert (P. Spittaels), op 6 mei te Waanrode 1 ♀ (G. Stockx) en op 13 mei te Kalmthout 1 ♀ (H. Jacobs).

Op 22 apr vloog een ad ♀ **Steppiekiekendief** *Circus macrourus* (BAHC) langs Lier (D. Colin, J. Tafforeau, W. De Rouck en K. Van Asten).

De eerste **Grauwe Kiekendief** *Circus pygargus* vloog op 23 apr over Lier 1 ♀ (J. Tafforeau). In totaal werden tot eind mei 32 ex. genoteerd, waarvan ruim de helft in de eerste decade van mei, op 24 plaatsen (kaart 6). Opmerkelijk was de waarneming van een melanistische vogel op 18 mei te Zoutleeuw (J. Cuppens). Dit is pas de vijfde geregistreerde waarneming in Vlaanderen sinds 1950 van deze zeldzame kleurfase.

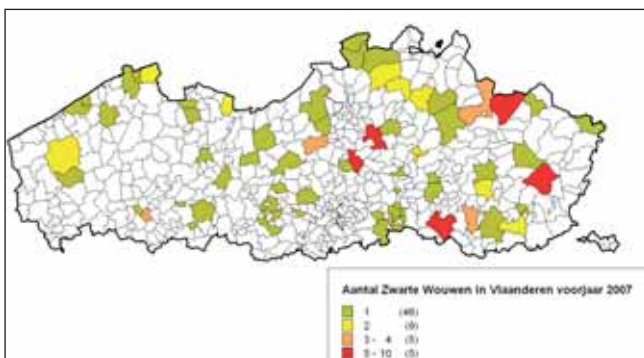
In de periode maart-begin mei werden op diverse Vlaamse telposten in totaal 465 **Sperwers** *Accipiter nisus* op doortrek geteld (www.trektellen.nl). Het dagmaximum bedroeg 21 ex. op 28 maa te Lommel-Kristallijn (L. Peeters, M. Huysmans, J. van de

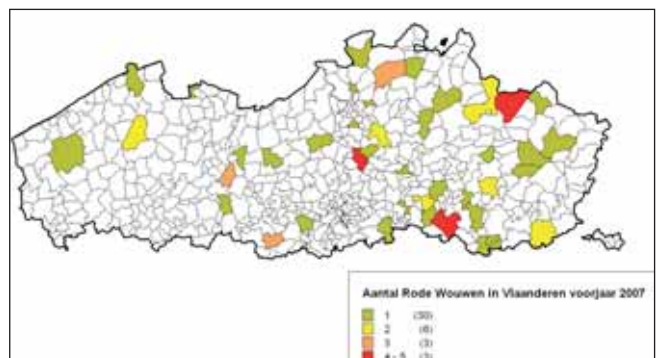
Figuur 3. Chronologische spreiding van Zwarte Vrouwen *Milvus migrans* en Rode Vrouwen *Milvus milvus* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

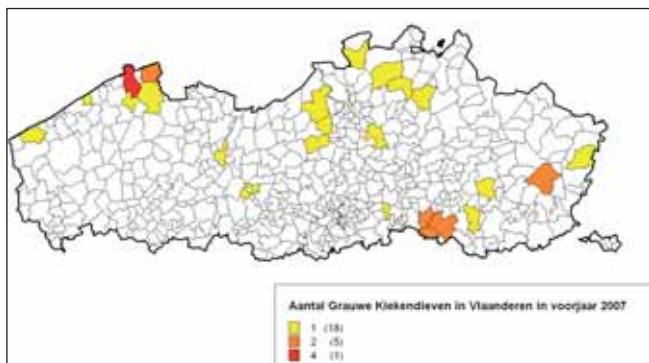
Figuur 4. Chronologische spreiding van Visarenden *Pandion haliaetus* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

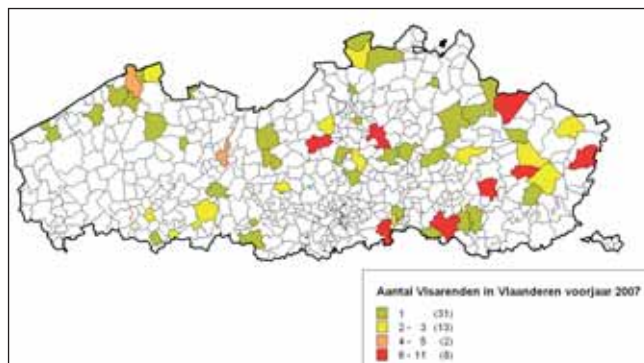
Kaart 4. Geografische spreiding van Zwarte Vrouwen *Milvus migrans* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

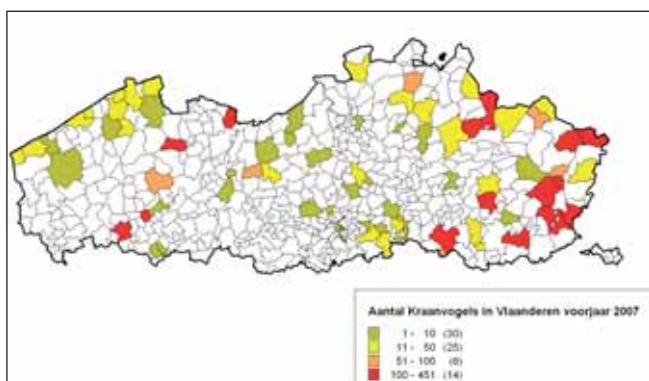
Kaart 5. Geografische spreiding van Rode Vrouwen *Milvus milvus* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Kaart 6. Geografische spreiding van Grauwe Kiekendieven *Circus pygargus* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Kaart 7. Geografische spreiding van Visarenden *Pandion haliaetus* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Kaart 8. Geografische spreiding van Kraanvogels *Grus grus* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Kraanvogels *Grus grus*. 1 apr 2007, Ginkelom (L) (Foto: Rudi Petitjean)

Veire en T. van de Venne).

In de periode maart-begin mei werden op diverse Vlaamse telposten in totaal 452 **Buizerds** *Buteo buteo* op doortrek geteld (www.trektellen.nl). Het dagmaximum bedroeg 27 ex. op 28 maa te Lommel-Kristallijn (L. Peeters, M. Huysmans, J. van de Veire en T. van de Venne).

Op 4 maa werd een **Ruigpootbuizerd** *Buteo lagopus* (BAHC) gemeld te Appels (T. Moens) en op 11 maa werd een immatuur exemplaar gezien te Doel (S. Baeten).

Een immatuur **Keizerarend** *Aquila heliaca* (BAHC) werd op 5 mei genoteerd te Brugge-Sint-Kruis (F. Willems). Indien aanvaard door het BAHC zou dit de eerste waarneming van deze soort zijn in België.

Op 9 apr vloog een **arend** *Aquila species* van het type **Schreuwarend/Bastaardarend** *Aquila pomarina/clanga* (BAHC) richting O te Assenede (L. Bekaert). Nog een vogel van dit type werd op 3 mei gezien te Roeselare (K. Verbanck). Op 10 mei vloog een grote arend over de E40 te Aalter (L. Lens).

Waarschijnlijk dezelfde lichte fase **Dwergarend** *Hieraetus pennatus* (BAHC) vloog op 5 mei eerst over Mol-Wezel (T. Schildermans) en later over Lommel (L. Peeters).

Vanaf 2 maa tot eind mei werden in totaal 139 **Visarenden** *Pandion haliaetus* gemeld in Vlaanderen (w.o. mogelijke dubbeltellingen) (figuur 4), verspreid over heel Vlaanderen (kaart 7), met de hoogste aantallen in de tweede decade van april en in de eerste decade van mei. Dit is het hoogste voorjaarsaantal in vergelijking met de vorige vijf jaren.

Roodpootvalken *Falco vespertinus* werden vastgesteld op 14 apr te Weert/Bornem 1 ♂ (J. Reyniers), op 15 apr te Lokeren-Molsbroek (J. Everaert), op 25 apr te Lommel 1 ♂ (M. Vermeulen), op 28 en 29 apr te Raversijde 1 ♀ (L. Lens), van 28 t/m 30 apr te Kalmthout 1 imm ♀ (G. Simons, D. Symens en G. Vermeersch), op 30 apr te Mechelen 1 ♀ (W. Van Den Bossche) en te Mariakerke (L. Lens), op 1 mei te Knokke 1 ex. NO (W. Vansteelant, F. Verbelen, S. Keteleer en D. Van De Schoor), te Heusden (P. Vanherp), te Heist (L. Gillis) en te Nokere 2 ex. ZW (L. Kinds), op 4 mei te Genk 1 2 KJ ♀ (C. Vanderydt), op 5 mei 1 ♂ te Helchteren (R. Evens) en op 20 mei te Mechelen 1 ♀ (K. Lossy).

In de periode maa-mei werden in totaal 107 **Smellekens** *Falco columbarius* gemeld, verspreid over heel Vlaanderen. De maand mei leverde nog 30 vogels op, met na 10 mei nog waarnemingen te Wintam op 11 mei (J. Reyniers), te Zeebrugge op 13 mei (P. D'Hoore en J. Debuck), te Tienen op 13 mei 1 ad. ♂ (M. Vandeput en K. Boux) en te Moen op 23 mei 1 ♀ (D. Derdeyn).

Slechtvalken *Falco peregrinus* werden in totaal op minstens 55 plaatsen genoteerd, zowel in de buurt van de gekende broedplaatsen als daarbuiten.

HOENDERS, RALACHTIGEN en KRAAN-VOGELS

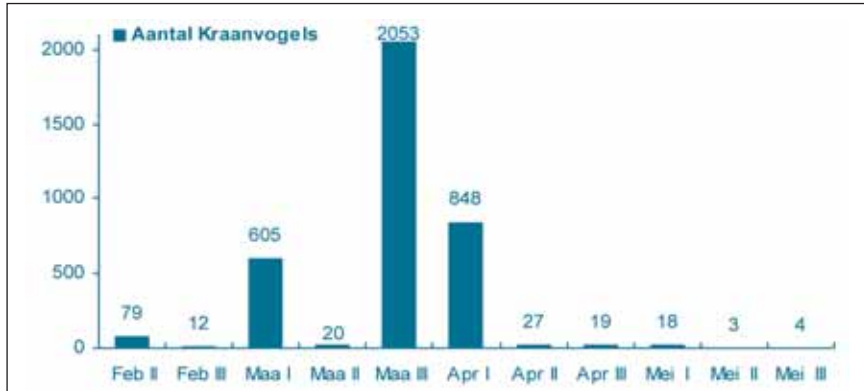
In de periode april-mei werden **Porseleinhoenen** *Porzana porzana* genoteerd te Daknam-Daknamse Meersen, Ekeren-

Bospolder, Genk-De Maten, Gent-Bourgoyen, Knesselare-Mortelput, Kortrijk-Keibeekbekken, Oud-Heverlee, Schellebelle-Belham, Verrebroek-Verrebroekse Plassen, Zeebrugge-Achterhaven, Zonhoven-Wijvenheide en Zoutleeuw-Het Vinne.

Van 24 apr t/m 1 mei was een ♂ **Klein Waterhoen** *Porzana parva* (BAHC) aanwezig te Woumen-De Blankaart (F. Verhaeghe).

Kwartelkoningen *Crex crex* werden gehoord te Woumen-Rhillebroeken op 1 mei (G. Vandenbroucke), te Oudenaarde-Langemeersen op 17 en 18 jun resp. 2 zpn. en 1 zp. (B. Heirweg, D. De Grootte en D. Verbelen), te Overmere op 25 mei (M. Van den Bril), te Scholen-Schulensbroek van 8 t/m 15 mei 2 zpn. (K. Leysen, W. Mondelaers, W. Vanwesemael en A. Van De Laer) en te Zelem op 29 apr (J. Kenens). Ringvangsten waren er te Houthulst op 13 jun (M. Demeulemeester) en te Merksplas op 8 jun 1 ♀ (R. Verlinden en J. Elst).

In totaal werden ca. 3.600 **Kraanvogels** *Grus grus* waargenomen (w.o. mogelijke dubbeltellingen) op 76 verschillende plaatsen (kaart 8) in de periode 17 feb-28 mei met in mei nog de volgende trekkers of pleistersaars: op 1 mei 1 ad. over Zeebrugge-De Fonteintjes (P. D'Hoore, S. Feys, K. Verbanck, M. Demeulemeester, J. Elst e.a.) dat later pleisterde te Zeebrugge-Hoge Noen (J. Elst, C. Van Asselberghs, W. Vansteelant en F. Verbelen) en 1 ex. achterenvolgens over Zoutleeuw-Het Vinne (J. Mergaey) en over Scholen-Schulensbroek (K. Leysen, G. Beckers, P.

Figuur 5. Chronologische spreiding van Kraanvogels *Grus grus* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Rymen en G. Huygens), van 1 t/m 10 mei 3 ex. te Tienen (E. en P. Collaerts, Ph. Smets, M. Vandeput, E. Hoebrechts, K. Boux e.a.), op 2 mei 5 ex. resp. over Zeebrugge-De Fonteintjes (P. D'Hoore, J. Debuck, K. Verbanck, T. Goossens e.a.), Zeebrugge-Hoge Noen (W. Courtens) en Knokke-Het Zwin (D. De Grootte), op 4 mei over Sint-Gillis-Waas (med. Vogellijn), op 8 mei 2 ex. over Kalmthout (G. Vermeersch), op 11 mei 3 ex. laag over Landen/Neerwinden (M. Vandeput) en pleisterend te Boutersem/Verrijck (F. Verdonck) en op 28 mei 4 ex. over Meers (K. Grotens). De piek van de voorjaarstrek werd genoteerd tijdens de 3de decade van maart

(figuur 5) met max. ca. 400 ex. over Bree op 26 maa (B. Mulkens).

STELTLOPERS

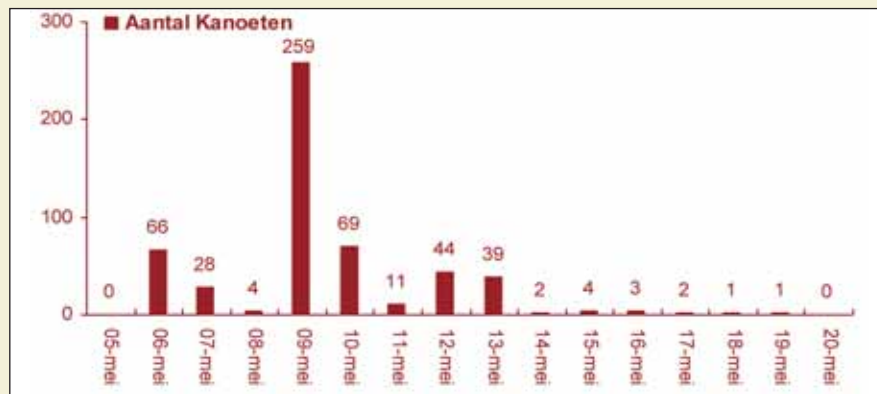
Steltkluten *Himantopus himantopus* werden op 16 verschillende plaatsen waargenomen: te Uitkerke-Uitkerkse Polder tussen 6 apr en 18 jun met max. 3 ex. op 6 en 19 apr (J. Van Gompel, M. Peeters e.a.), te Stuivekenskerke-Viconiakleiputten op 19 apr 1 ♂ (B. Van Thuynen en K. Devos), te Zeebrugge-Achterhaven Hoge Noen op 19 apr 2 ex. (M. Jacobs), te Adinkerke-De Drie Vijvers op 28 apr (D. D'Hert en R. Debruyne), te Oudenburg/Stalhille-Ziltweiden op 9 mei 1

Steltkluit *Himantopus himantopus*. 5 jun 2007, Uitkerke (W) (Foto: Johan Buckens)

Opvallende influx van Kanoeten in het binnenland

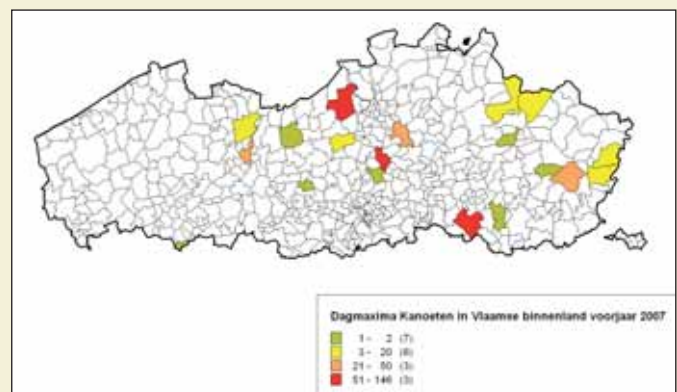
Tijdens de influx van steltlopers van 6 t/m 13 mei werden ca. 530 Kanoeten *Calidris canutus* waargenomen in het binnenland (kaart 9) waarvan bijna 50 % op 9 mei (figuur 6), met als max. 146 ex. over het Mechels Broek te Mechelen op 9 mei (K. Lossy en R. Nossent), 56 ex. te Doel op 6 mei (J. Van Impe), 52 ex. over Tienen-bezinkingsputten op 9 mei (R. Guelinckx, E. en P. Collaerts, E. Hoebrechts en J. Bertrands) en 35 ex. over Genk-De Maten op 13 mei (C. Vanderydt).

Figuur 6. Chronologische spreiding van binnenlandwaarnemingen van Kanoeten *Calidris canutus* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Kanoet *Calidris canutus*. mei 2007, Elen-Bichterweerd (L) (Foto: Geert Beckers)

Kaart 9. Geografische spreiding van dagmaxima van Kanoeten *Calidris canutus* in het Vlaamse binnenland tijdens het voorjaar 2007

♂ + 1 ♀ (W. Pauwels), te Oostkamp-Warandepuiten op 22 mei (W. Dias), te Veurne-decantatiebekkens een broedgeval waarbij het koppel aanwezig was vanaf 28 mei (D. D'Hert), te Haringe-Heidebeek op 27 jun (G. Quaghebeur), te Doel-Doelpolder Noord van 11 tot 15 apr 1 ♀ (R. Felix, H. Felix, G. Driessens, G. Vergauwen, C. De Groof e.a.), te Kieldrecht-Puttenweiden op 14 apr 1 ♂ + 1 ♀ (J. Everaert), te Verrebroek-Verrebroekse Plassen op 1 mei (W. Van Den Bossche), te Wintam-Noordelijk Eiland op 31 mei 1 ♀ (K. De Keersmaecker), te Lochristi op 2 jun (L. De Munck), te Kalmthout-Grenspark op 9 apr (G. Vermeersch), te Tienen-bezinkingsputten op 13 mei 3 ex. (M. Vandeput, P. Collaerts en P. Smets) en te Zoutleeuw-Het Vinne op 13 mei 2 ex. (P. Smets en Y. Baptiste).

Het hoogste aantal **Kluten** *Recurvirostra avosetta* werd geteld te Doel-Doelpolder Noord met op 4 maa 352 ex. (S. Baeten en W. De Rouck) en over Zeebrugge-De Fonteintjes trokken op 26 en 27 maa resp. 604 ex. en 711 ex. (P. D'Hoore, J. Debuck, A. Cornelis, K. Verbanck en M. Jacobs).

Een **Griël** *Burhinus oediacnemus* (BAHC) werd op 13 mei ontdekt te Kruishoutem (D. De Groot e.a.).

Tijdens een opmerkelijke steltloperinflux in het binnenland van 7 t/m 13 mei werd het hoogste aantal **Bontbekplevieren** *Charadrius hiaticula* geteld te Gent-Bourgoyen: 85 ex. op 10 mei (B. Cottele en S. Feys).

Strandplevieren *Charadrius alexandrinus* waren in het binnenland aanwezig op 22 apr te Drongen-Leeuwenhof 1 ♂ (B. Cottele en G. Spanoghe) en op 21 mei te Stuivekenskerke-Viconiakleiputten (K. Devos).

Morinelplevieren *Charadrius morinellus* werden genoteerd op 30 apr over Kalmthout-Grenspark (G. Vermeersch), op 1 mei te Lommel-Maatheide 3 ex. (L. Peeters, E. Vaes, Ph. en E. Van Audenhove, M. Vermeulen en G. Beckers), met aldaar op 2 mei 8 andere ex. (L. Peeters, T. Jansen, M. Emmers en M. Vermeulen) en op 5 mei te Neerpelt-Het Hageven 1 ♂ (H. Claes).

Over het binnenland trokken max. 282

Goudplevieren *Pluvialis apricaria* over Tienen op 4 maa (M. Vandeput e.a.) en op 6 mei pleisterden nog 5 ex. te Wuustwezel-Wezelse Heide (D. Symens).

In het binnenland werden tijdens de steltloperinflux opvallend veel **Zilverplevieren** *Pluvialis squatarola* waargenomen met max. 34 ex. over Mol-Grote Zandput op 12 mei (M. Vermeulen) met eveneens waarnemingen op volgende plaatsen, telkens met vermelding van het dagmaximum (indien > 1 ex.): Harelbeke, Sint-Martens-Latem, Gent (3), Bornem (4), Kalmthout, Sint-Katelijne-Waver (3), Mechelen (7), Tienen (2), Zoutleeuw (2), Lommel en Dilsen-Stokkem.

Tussen 5 en 27 mei werden in het binnenland minstens 72 **Drieteenstrandlopers** *Calidris alba* opgemerkt, en dit op volgende plaatsen telkens met vermelding van het dagmaximum (indien > 1 ex.): Stuivekenskerke, Doornzele (10), Gent (3), Kieldrecht (3), Kluizen (4), Wintam, Sint-Martens-Latem, Verrebroek, Hofstade, Mol (7), Tienen, Lommel (5), Elen (8), Geistingen, Kessenich en Maasmechelen (2).

In het binnenland werden in diezelfde periode ook op de volgende plaatsen **Kleine**

Strandlopers *Calidris minutus* waargenomen (telkens met vermelding van het dagmaximum indien > 1 ex.): Stuivekenskerke, Gent, Kieldrecht, Verrebroek (2), Wintam (2), Koningshooikt, Mechelen, Mol (10), Tienen (2), Zoutleeuw, Schulen (2) en Elen. Late trekkers waren er op 4 jun te Tienen-bezinkingsputten 2 ex. (E. Hoebrechts), op 9 jun te Stuivekenskerke-Viconiakleiputten (K. Hessel) en op 12 jun te Gent-Bourgoyen (G. Spanoghe).

Van 24 apr t/m 20 mei werden niet minder dan 97 **Temmincks Strandlopers** *Calidris temminckii* doorgegeven en dit vanuit de volgende plaatsen (telkens met vermelding van het dagmaximum indien > 1 ex.): Uitkerke (3), Zeebrugge (3), Stuivekenskerke (5), Spiere-Helkijn (2), Doornzele (2), Gent (6), Sint-Martens-Latem, Aalst, Wintam,

Morinelplevier *Charadrius morinellus*. 1 mei 2007, Lommel (L) (Foto: Geert Beckers)

Antwerpen, Koningshooikt, Lier, Mechelen (4), Oud-Heverlee, Tienen (10), Zemst, Mol (2), Lommel (2), Zonhoven, Elen (4), Geistingen en Maasmechelen.

Een **Gestreepte Strandloper** *Calidris melanotos* (BAHC) werd opgemerkt op 27 mei te Verrebroek (G. De Vos, J. Vanwynsberghe, G. Vergauwen, J. De Vos, B. Dedutysche e.a.).

Krombekstrandlopers *Calidris ferruginea* waren in het binnenland aanwezig te Stuivekenskerke, Gent (3), Doel, Verrebroek, Mol (3), Zoutleeuw (2), Lommel (4), Zonhoven, Elen (3) en Maasmechelen.

Breedbekstrandlopers *Limicola falcinellus* (BAHC) werden ontdekt op 22 mei te Gent-Bourgoyen (S. Feys e.a.) en op 24 mei te Stuivekenskerke-Viconiakleiputten (K. Devos, D. D'Hert, J. Buckens, J. Vanwynsberghe en G. Van de Heuvel).

Op 17 maa waren 261 **Kemphanen** *Philomachus pugnax* aanwezig te Gent-Bourgoyen (A. Anselin en B. Vangansbeke). Vermeldenswaard hierbij is dat dit 75% bedroeg van alle Kemphanen die in Vlaanderen werden geteld op deze datum (med. K. Devos – INBO).

In maart-april werden ca. 130 **Bokjes** *Lymnocyptes minimus* genoteerd op 31 verschillende plaatsen met nog 2 late ex. op 14 mei te Balen-De Most (M. Vermeulen).

Vele vogelkijkers konden genieten van het mannetje **Poelsnip** *Gallinago media* (BAHC) dat zich van 4 tot 7 mei schitterend liet bewonderen te Elen-Bichterweerd (G. Beckers e.a.).

Een **Grijze Snip spec.** *Limnodromus spec.* (BAHC) vloog op 1 mei langs Zeebrugge-De Fonteintjes (J. Elst en M. Demeulemeester).

Ijslandse Grutto's *Limosa l. islandica* werden gedetermineerd te Heist-Kleiputten op 8 apr 1 ♂ (M. Hofman), te Zeebrugge-Achterhaven Hoge Noen op 23 feb en 8 maa resp. 2 ex. en 1 ex. (W. Jans en K. Hessel), te Uitkerke-Uitkerkse Polders op 16 maa, 3 en 26 apr en 4 en 5 mei resp. 7 ex., 1 ♂, 1 ♂, 3 ex. en 1 ♂ (M. Jacobs, J. Schamp, D. Van den Heuvel, J. Staelens, F. Doyen e.a.), te Reninge-Westbroek op 8 apr 1 gekleurigd ♂ (M. Detollenaere), te Gent-Bourgoyen op 3 maa

Poelsnip *Gallinago media*. 6 mei 2007, Elen-Bichterweerd (L) (Foto: Geert Beckers)

1 ♂ (G. Spanoghe en W. Courtens), te Schellebelle van 4 t/m 20 apr 1 ex. met aldaar 2 ex. op 14 apr (M. Van den Bril, E. Roels, E. Rosschaert, J. Abbeloos, D. De Wilde e.a.), te Lokeren-Molsbroek op 12 maa 3 ex. (T. Moens), te Sint-Laureins-Gruttoweiden op 22 maa (P. Dhaluin), op 2, 10 en 13 apr te Doel-Doelpolder Noord resp. 1 ♂, 2 ♂ en 2 ♂ (G. Van den Heuvel en J. Van Impe), te Kieldrecht-Puttenweiden op 26 feb, 17 maa en 6, 10 en 11 apr resp. 1 ex., 1 ex., 1 ♂, 1 ♂

en 9 ex. (B. Deduytsche, S. Baeten, W. De Rouck, G. Van den Heuvel en G. Spanoghe), te Verrebroek-Drydijk op 1 en 4 maa en van 1 t/m 8 en op 10 apr resp. 4 ex., 1 ex., 1 ♂ en 2 ♂ (B. Deduytsche, W. Opdekamp, K. Van Asten, G. Driessens en J. Van Impe), te Lichtaart-Zwart Water op 10 t/m 12 maa (G. Beckers), te Helchteren-militair domein op 3 mei 1 ♂ (G. Beckers, E. Claes) en te Hamont-Achel op 6 mei 1 ♂ (H. Claes).

Langs Zeebrugge-De Fonteintjes trokken grote groepen **Rosse Grutto's** *Limosa lapponica* met op 28 en 30 apr en 1 mei resp. 667, 1.186 en 966 ex. (P. D'Hoore, K. Verbanck, D. Verbelen, S. Feys, J. Debuck e.a.). In het binnenland werd de soort genoteerd te Gent-Bourgoyen van 6 t/m 10 mei met max. 9 ex. op 9 mei (D. De Groot, J. Dewolf, M. Jacobs, B. Cottele, S. Feys e.a.), te Aalst op 9 mei (J. Mertens), te Doel-Doelpolder Noord op 4 maa en van 2 t/m 10 apr (S. Baeten, W. De Rouck en G. Van den Heuvel), te Doel-Schor Oude Doel op 11 maa, 10 apr en 9 mei resp. 1, 2 en 1 ex. (S. Baeten, W. De Rouck en D. Van den Heuvel), te Mechelen-Mechels Broek op 9 mei 4 ex. (K. Lossy en R. Nossent), te Kalmthout-Grenspark op 2 mei 2 ex. (G. Vermeersch), te Oud-Heverlee op 10 mei (M. Walravens, S. Horemans e.a.), te Tienen op 10 mei (M. Vandeput, K. Boux, T. Theuwis, E. Collaerts en P. Collaerts), te Zoutleeuw-Het Vinne op 7 en 9 mei en van 13 t/m 15 mei resp. 1, 2 en 1 ex. (L. De Schampelaere, E. Collaerts, P. Collaerts en P. Smets), te Lommel-Maatheide op 28 apr (L. Peeters en N. Venema), te Lommel-Kristallijn op 8 mei (M. Vermeulen), te Zonhoven-Wijvenheide van 11 t/m 13 mei (C. Onkelinx, M. Lodewyckx, G. Beckers, W. Vangompel en M. Opdenacker) en te Elen-Bichterweerd op 7, 8 en 10 mei resp. 2, 2 en 4 ex. (F. Naedts, G. Beckers, K. Jansen en M. Opdenacker).

Grote groepen **Regenwulpen** *Numenius phaeopus* trokken over Zeebrugge-De Fonteintjes op 29 en 30 apr resp. 340 ex. en 388 ex. (P.

D'Hoore, H. Verstraete, D. Verbelen, S. Feys, T. Goossens e.a.) en over de Spanjaardduinen te Bredene op 29 apr 331 ex. (E. Vanloo en J. Vlaeminck). In het binnenland werden max. 823 ex. geteld op 22 apr in de Antwerpse Noorderkempen te Hoogstraten/Brecht/Wuustwezel/Kalmthout/Essen w.o. groepen van 119, 198 en 222 ex. (D. Symens).

Op 26 maa trokken maar liefst 1.698

Tureluurs *Tringa totanus* over Zeebrugge-De Fonteintjes (P. D'Hoore, J. Debuck, A. Cornelis, K. Verbanck en M. Jacobs) en te Nieuwpoort-IJzermonding pleisterden max. 229 ex. op 4 mei (K. Devos).

Poelruiters *Tringa stagnatilis* (BAHC) werden genoteerd te Knokke-Het Zwin op 29 apr (H. Matheve en M. Jacobs), te Zeebrugge-Achterhaven Hoge Noen op 30 april en 1 mei (D. De Groot, J. Elst, W. Vansteelant, F. Verbelen e.a.) met aldaar 2 ex. op 2 mei (W. Courtens), over Zeebrugge-De Fonteintjes op 2 mei (P. D'Hoore, J. Debuck, J. Buckens, G. Burggraeve en T. Goossens), te Uitkerke-Uitkerkse Polder van 3 t/m 6 mei en van 2 t/m 16 juni met aldaar een 2de ex. van 4 t/m 16 jun (K. Verbanck, Y. Baptiste, J. Staelens, W. Courtens, J. Buckens e.a.), te Sint-Martens-Latem op 17 en 25 mei (P. Van Herp en M. Van Beirs) en te Elen-Bichterweerd op 29 apr 2 ex. (M. Opdenacker).

Maartwaarnemingen van **Groenpootruiters** *Tringa nebularia* waren er op 5 maa te Boortmeerbeek (S. D'Hont), op 26 maa te Heist-Kleiputten en te Zeebrugge-De Fonteintjes (L. Gillis, P. D'Hoore, J. Debuck, A. Cornelis, K. Verbanck e.a.), en op 27 maa te Genk-De Maten (C. Vandereydt). Op 1 mei werden de hoogste trekaantallen genoteerd met over Zeebrugge-De Fonteintjes en Bredene-Spanjaardduinen resp. 146 ex. en 101 ex. (P. D'Hoore, E. Vanloo, J. Vlaeminck, G. Vergauwen, J. Vanwynsberghe e.a.). Reeds op 17 maa werd een **Bosruiter** *Tringa glareola* gezien te Koningshooikt-

Poelsnip *Gallinago media*. 5 mei 2007, Elen-Bichterweerd (L) (Foto: Rudi Petitjean)

Poelsnip *Gallinago media*. 5 mei 2007, Elen-Bichterweerd (L) (Foto: Rudi Petitjean)

Poelruiters *Tringa stagnatilis*. 4 jun 2007, Uitkerke (W) (Foto: Johan Buckens)

Itterbeekbekken (D. Colin).

Tijdens de mei-influx van steltlopers in het binnenland werden ook heel wat **Steenlopers** *Arenaria interpres* gezien en dit op volgende plaatsen (met vermelding van het dagmaximum indien > 1 ex.): Stuivekenskerke, Gent (4), Kluizen (3), Wintam (4), Kieldrecht, Koningshooikt, Mechelen, Mol, Tienen, Elen, Maasmechelen en Kessenich.

Op 13 apr trok een **Grauwe Franjepoot** *Phalaropus lobatus* (BAHC) langs Koksijde (D. D'Hert) en in het binnenland vloog 1 ex. laag over Mol/Rauw-Kanaalplas op 19 mei (L. Peeters en N. Venema).

JAGERS, MEEUWEN, STERNS en ALKACHTIGEN

In mei passeerden **Kleine Jagers** *Stercorarius parasiticus* op 1 mei langs Bredene 2 ex. (E. Vanloo, J. Vlaeminck, G. Vergauwen, J. Vanwynsberghe en J. Dellaert) en Zeebrugge (P. D'Hoore, S. Feys, K. Verbanck, M. Demeulemeester, J. Elst e.a.) en op 5 mei langs De Panne (D. D'Hert).

Verassend was de ad. **Middelste Jager** *Stercorarius pomarinus* die kortstondig pleisterde te Lommel-Maatheide op 11 mei (L. Peeters)

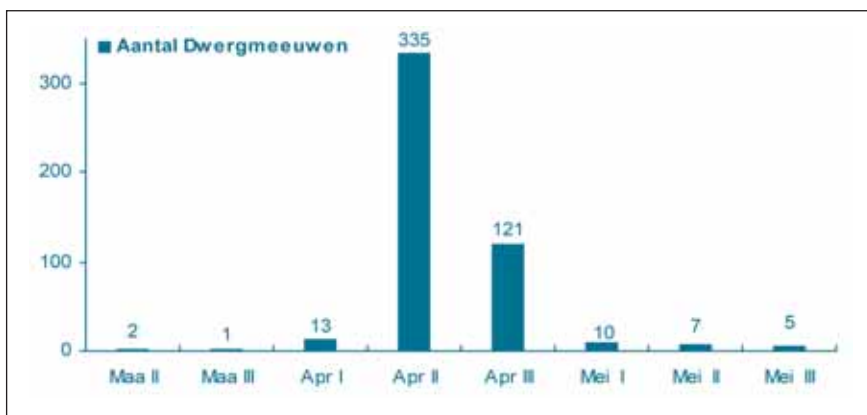
Na een eerste waarneming van 2 ad.

Dwergmeeuwen *Larus minutus* op 17-18 maa te Schulen-Schulensbroek (W. Mondelaers en P. Hendrickx) werden tijdens het voorjaar in het binnenland in totaal ca. 500 ex. (figuur 7) op een 20-tal verschillende plaatsen vastgesteld met een doortrekpiek van 18 t/m 21 apr met maxima van 195 ex. te Woumen-Spaarbekken op 19 apr (K. Devos), min. 48 ex. te Zoutleeuw-Het Vinne op 21 apr (E. en P. Collaerts, Ph. Smets, K. Boux en M. Vandepuyt) en 36 ex. over de Maatheide te Lommel op 18 apr (L. Peeters). Van 11 t/m 13 apr pleisterde een ad.

Dunbekmeeuw *Larus genei* (BAHC) te Knokke-Het Zwin (P. Beirens, J. Buckens, M. Ferdinande, G. Vergauwen en J. Demey) en op 25 apr vloog een 1stezomer over Lier-

Dunbekmeeuw *Larus genei* ad. 13 apr 2007, Knokke-Het Zwin (W) (Foto: Johan Buckens)

Figuur 7. Chronologische spreiding van binnenlandwaarnemingen van Dwergmeeuwen *Larus minutus* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Vroege aankomst en opvallende trek van Zwartkopmeeuwen

De aankomst van de eerste Zwartkopmeeuwen *Larus melanocephalus* tijdens de 2de decade van februari is niet ongewoon met op 12 feb te Verrebroek (B. Deduysche), op 13 feb te Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk (W. Verschueren e.a.), op 17 feb te Antwerpen/Oorderen-De Kuifeend en Rangeerstation (L. Benoy en J. Van Ammel) en te Wuustwezel (D. Symens) en op 18 feb 2 ex. over Tienen (Ph. Smets). Tijdens de laatste decade van februari daarentegen werden nooit eerder geziene aantallen voor die periode in Vlaanderen vastgesteld met op 23 feb reeds 17 ad. te Zandvliet (J. Van Impe), 19 ad. te Kalmthout-Groenendries (G. Vermeersch) en 11 ad. te Kalmthout/Nieuwmoer (J. Elst) en op 25 feb zelfs reeds 86 ex. (82 ad. + 4 1stewinter) verspreid over 11 plaatsen te Essen/Kalmthout/Wuustwezel (D. Symens), 52 ad. te Zandvliet en 46 ad. te Zwijndrecht (R. Flamant). Ook in maart werden nog steeds de hoogste aantallen geteld in het Antwerpse havengebied en ten N van Antwerpen met op 3 maa ca. 200 ex. te Zwijndrecht (R. Flamant), op 4 maa ca. 100 ex. te Stabroek (B. Vogels), op 14 maa niet minder dan 1.200 à 1.300 ex. te Zandvliet-Zandvlietsluis (R. Flamant) en op 17 maa 225 ex. in de regio Essen/Kalmthout/Wuustwezel w.o. een groep van 137 ex. te Wuustwezel (D. Symens). In Oost-Vlaanderen werden begin april hoge aantallen geteld te Lokeren-Molsbroek met aldaar max. 136 ex. op 7 apr (J. Everaert) en te Verrebroek-Verrebroekse Plassen met 282 ex. op 10 apr (S. Baeten en W. De Rouck).

Van 13 t/m 23 april werd een opvallende trek vastgesteld met aan de kust 335 ex. over Zeebrugge-De Fonteintjes met max. 172 ex. op 22 apr (www.trektellen.nl) en in het binnenland 417 ex. over Wuustwezel met max. 116 ex. op 22 apr (D. Symens). Ook over Lier-Anderstad trokken tijdens het voorjaar in totaal 150 ex. (www.trektellen.be). Over Vlaams-Brabant vlogen max. 17 ex. over Beigem op 15 apr (M. Segers) en over Limburg trokken max. 31 ad. over Lommel-Kristallijn op 15 apr (L. Peeters en N. Venema). In de Kokmeeuwenkolonie te Lommel, alwaar 15 nesten van Zwartkopmeeuw werden geteld (K. Van Endert e.a.), werden max. 87 ex. waargenomen op 23 apr (L. Peeters) wat meteen een record-aantal betrof voor Limburg.

Daarnaast waren er in de provincies Vlaams-Brabant en Limburg ook waarnemingen op de volgende plaatsen (met telkens vermelding van het dagmax. indien > 1 ex.): Aarschot (2), Bree (2), Diest, Elen (2), Erps-Kwerps (4), Ezemaal (2), Geetbets (4), Geistingen (2), Ham (4), Helchteren (2), Kwaadmechelen (2), Liedekerke, Maasmechelen (3), Malderen (2), Neerpelt, Oplinter (2), Overpelt (2), Ransberg (2), Relegem (2), Schulen (2), Sint-Agatha-Rode, Steenhuffel/Machelen (2), Stokkem, Tienen (4), Zemst (2) en Zoutleeuw (9).

Anderstad (J. Tafforeau).

Op 11 mei was een 1ste zomer **Baltische Mantelmeeuw** *Larus f. fuscus* (BAHC) met rode kleuring aanwezig te Doornzele-Kluizendok (G. Spanoghe, F. T'Jollyn, D.

Bosman en S. Feys) en op 20 maa werd een ad. met kenmerken van deze ondersoort gezien te Dilsen-Stokkem (G. Beckers).

Tijdens de periode maart-mei werden **Geelpootmeeuwen** *Larus michahellis* op de volgende plaatsen genoteerd, met telkens vermelding van het dagmaximum (indien > 1 ex.): Aalter (2), De Panne (3), Diepenbeek (2), Doel, Doornzele (4), Drongen, Elen (6), Geistingen (3), Genk (3), Gent (2), Harelbeke, Lier, Maasmechelen (4), Mol/Lommel (6), Sint-Kruis-Winkel (2), Stuivekenskerke, Wetteren en Zemst.

Tijdens de periode maart-mei werden **Pontische Meeuwen** *Larus cachinnans* op de volgende plaatsen genoteerd, met telkens vermelding van het dagmaximum (indien > 1 ex.): Aalter, Doornzele, Drongen (2), Elen, Diepenbeek (3), Geistingen (2), Genk, Gent, Harelbeke, Kessenich, Lier, Lommel, Maasmechelen (3), Mol (3) en Oud-Heverlee. Op 4 maa vloog een ad. **Kleine Burgemeester** *Larus glaucooides* (BAHC) naar NNO over Relegem (M. Janssens).

Een 2dewinter **Grote Burgemeester** *Larus hyperboreus* vloog langs Knokke-Het Zwin op 3 maa (S. Peten).

In het binnenland werden ten oosten van de Schelde **Grote Mantelmeeuwen** *Larus marinus* gezien te Lier op 5, 14 en 29 apr (www.trektellen.nl), te Humbeek op 17 maa (J.-P. Verduystert), te Lommel-Maatheide op 3 maa (L. Peeters en N. Venema), te Lommel-Kristallijn op 16 maa en 7 en 11 apr resp. 1, 1 en 2 ex. (www.trektellen.nl), te Elen-Bichterweerd op 1 maa (G. Beckers), te Maaseik-Klauwenhof op 4 maa, te Stokkem-grindgat op 29 maa en te Geistingen-Houbenhof op 5 apr (M. Opdenacker).

Op 2 mei vloog een ad. **Drieteenmeeuw** *Rissa tridactyla* naar N over Lommel-Maatheide (L. Peeters, T. Jansen en M. Emmers).

Langstreckende **Lachsterns** *Gelochelidon nilotica* (BAHC) werden genoteerd aan de kust op 15 apr te Bredene (E. Vanloo, J. Demey, J. Vlaeminck en J. Mylle), op 15 en 30 apr en 3 mei te Zeebrugge resp. 1, 2 en 1 ex. (P. D'Hoore, M. Demeulemeester, J. Debuck, A. De Broyer, J. Elst e.a.) en op 29 apr te Adinkerke (D. D'Hert en R. Debryne) en te Knokke-Het Zwin 2 ex. (H. Matheve en M. Jacobs).

Een **Reuzenster** *Sterna caspia* (BAHC) vloog op 21 apr over Lier (D. Colin en J. Celis), op 29 apr 2 ex. over Knokke-Het Zwin (H. Matheve en M. Jacobs) en op 30 apr 3 ex. resp. over De Panne (med. D. Verbelen), over Zeebrugge-De Fonteintjes (P. D'Hoore, J. Debuck, S. Feys, J. Elst, K. Verbanck e.a.) en over Knokke-Het Zwin (J. Demey, J. Buckens en S. Baeten).

In het binnenland werd een **Grote Stern** *Sterna sandvicensis* waargenomen te Harelbeke-De Gavers op 23 apr (J. Dekyvere). Tussen 9 en 13 mei werden grote groepen **Visdieven** *Sterna hirundo* waargenomen in het binnenland met de volgende maxima: in totaal 150 ex. op 12 mei te Mol w.o. een groep van 92 ex. te Mol/Rauw (Ph. en E. Van

Audenhove), 63 ex. op 12 mei te Scholen-Schulensbroek (W. Mondelaers), 63 ex. op 13 mei te Elen-Bichterweerd (G. Beckers, S. Vangompel en M. Opdenacker) en 31 ex. op 9 mei te Duffel/Rumst (J. Elst).

Op 14 apr vloog een **Dougalls Stern** *Sterna dougallii* (BAHC) langs De Panne (D. D'Hert). In het binnenland waren **Noordse Sterns** *Sterna paradisaea* aanwezig op 8 en 20 mei te Mol-Rauw resp. 2 en 1 ex. (L. Peeters e.a.), op 9 mei te Gent-Bourgoyen 11 ex. (F. Verbelen) en te Drongen-Leeuwenhof 11 ex. (N. Vanermen), op 10 mei te Aarschot 4 ex. naar W (K. Aerts), op 11 mei te Zoutleeuw-Het Vinne 2 ex. naar N (J. Cuppens, Ph. Smets en E. Hoebrechts), op 11 en 22 mei te Wintam-Noordelijk Eiland resp. 2 ex. (J. Reyniers) en 1 ex. (K. De Rouck), op 12 mei te Kluizen-Spaarbekken 2 ex. (L. Bekaert en V. Vandekerke), op 14 mei te Harelbeke-De Gavers (J. Dekyvere, F. Declercq e.a.), op 17-18 mei te Walem-Grote Plas (K. Lossy, R. Nossent, K. en B. De Keersmaecker en G. Driessens) en op 19 mei te Duffel/Rumst 4 ex. (G. Driessens, K. Van Asten en K. en E. De Keersmaecker).

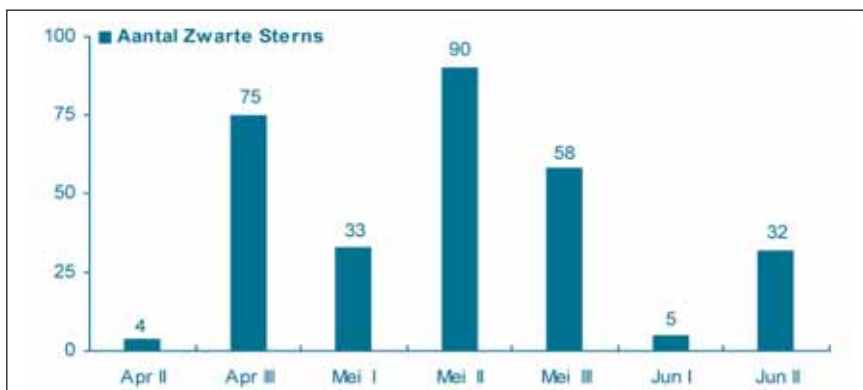
Van eind april tot eind mei werden **Dwergsterns** *Sterna albifrons* in het binnenland gezien op 24 apr te Mechelen-Mechels Broek (A. Baccaert), op 11 mei te Mol-Grote Zandput (L. Peeters, W. Langhmans e.a.), op 19 mei te Stuivekenskerke (J. Buckens), op 21 mei te Nazareth-Callemoëie (D. De Groote) en op 22 mei te Gent-Bourgoyen (B. Deduytsche en J. Vanwynsberghe).

Tijdens het voorjaar werden 85 **Witwangsterns** *Chlidonias hybridus* genoteerd en dit op 21 apr te Wintam-Noordelijk Eiland 2 ex. (E. Godding), te Hofstade 1 ad. (S. Dhont, R. Nossent, R. Maeckx e.a.), te Mechelen-Mechels Broek 1 ad. (R. Nossent en R. Maeckx) en te Lier 1 ad. (D. Colin en K. Van Asten), op 21, 22 en 28 mei en van 7 t/m 9 jun te Sint-Agatha-Rode resp. 4, 1, 1 en 1 ex. (A. Smets, S. Peten, H. Roosen, M. Hens, H. Roosen e.a.), op 28 apr te Lier (D. Colin, J. Tafforeau, K. Van Asten en A. Bogaerts), op 12 mei te Gent-Bourgoyen 2 ex. (G. Spanoghe), op 13 mei te Mol/Rauw 3 ad. (E. Van Audenhove), op 14 mei te Harelbeke-De Gavers (J. Dekyvere, F. Declercq e.a.), op 18, 19 en 20 mei te Zoutleeuw-Het Vinne resp. 1 ex. (M. Janssens), 16 ex. naar W (K. Moreau) en 26 ex. (Ph. Smets, E. Hoebrechts, E. en P. Collaerts, M. Vandepuut e.a.), op 19 mei te

Reuzenster *Sterna caspia*. 30 apr 2007, Knokke-Het Zwin (W) (Foto: Johan Buckens)

Maasmechelen 5 ex. (J. Wouters), op 20 mei te Tienen 4 ex. (Ph. Smets) en te Meers (M. Dolmans), op 20 en 21 mei te Duffel/Rumst 2 ex. (G. Driessens, K. Van Asten, P. De Haes, J. Elst en J. Vanwynsberghe), op 21 mei te Gent-Bourgoyen 7 ex. (H. Verstraete) en te Sint-Agatha-Rode-Grootbroek 4 ex. (A. Smets en S. Peten), op 21-22 mei te Antwerpen L.O.-Blokkeerdijk (J. Vanwynsberghe en G. Van den Heuvel), op 23 mei te Anderlecht-vijver Neerpede 3 ex. (Aves-website) en te Scholen-Schulensbroek (K. Sauwens, C. Vanderydt, D. Schoofs en J. Wellekens), op 27 mei te Lier 2 ex. (www.trektellen.nl), op 10 jun te Tienen (E. en P. Collaerts, Ph. Smets en E. Hoebrechts) en op 12 jun te Wintam-Noordelijk Eiland (E. en K. De Keersmaecker). Tussen 15 apr en 17 jun werden vanuit 24 verschillende plaatsen in het binnenland ca. 300 **Zwarte Sterns** *Chlidonias niger* gemeld (figuur 8) met dagmaxima te Dilsen-Stokkem (17), Scholen (16), Mol (15), Sint-Agatha-Rode (12) en Zoutleeuw (12 ex.). Op 24 maa was een **Alk** *Alca torda* aanwezig op de Schelde te Kruikebeke (J. Colman en E. van Bogaert).

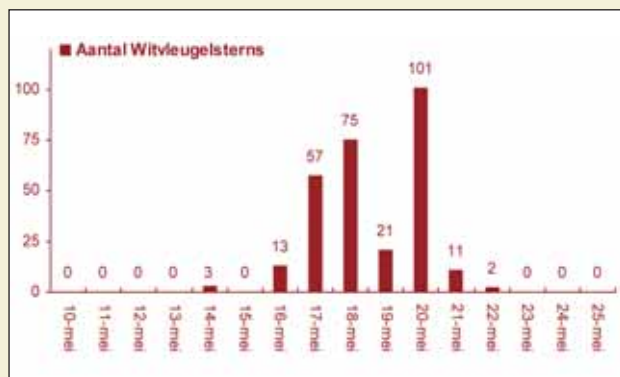

Figuur 8. Chronologische spreiding van binnenlandwaarnemingen van Zwarte Sterns *Chlidonias niger* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

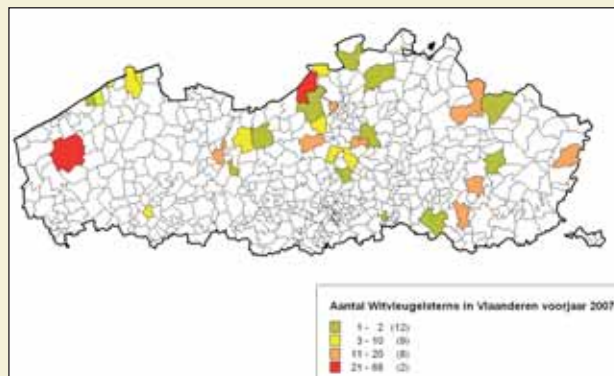
Nooit eerder geziene influx van Witvleugelsterns in Vlaanderen

Tijdens de voorjaarsrek was er een korte maar hevige influx van Witvleugelsterns *Chlidonias leucopterus* in West-Europa die ook in Vlaanderen niet onopgemerkt bleef tussen 14 en 22 mei (figuur 9), met 2 duidelijke pieken op 18 en 20 mei. Op niet minder dan 34 plaatsen werden in totaal 283 ex. genoteerd, met als grootste groepen resp. in totaal 35 ex. (1+2+13+19) en 13 ex. te Verrebroek op 17 en 16 mei (R. Drijvers, J. Vanwynsberghe, D. Van den Schoor, S. Feys, B. Deduytsche, J. Devos e.a.), resp. 19 en 15 ex. te Woumen op 20 en 18 mei (J. Buckens, K. Hessel en M. Demeulemeester), 17 ex.

te Scholen-Schulensbroek op 17 mei (G. Beckers, E. Claes, K. Leysen, C. Vanderydt en K. Sauwens), 16 ex. te Mol/Rauw op 20 mei (L. Peeters), 14 ex. te Duffel/Rumst op 20 mei (G. Driessens, K. Van Asten, P. De Haes, J. Elst en J. Vanwynsberghe), 12 ex. te Bornem op 18 mei (B. en K. De Keersmaecker) en 10 ex. te Harelbeke-De Gavers op 20 mei (D. Bral). Zoals blijkt uit kaart 10 werden de hoogste totalen gezien te Verrebroek-Verrebroekse Plassen en te Woumen-Spaarbekken: resp. 61 ex. tussen 16 en 20 mei en 40 ex. tussen 18 en 20 mei.

Figuur 9. Chronologische spreiding van Witvleugelsterns *Chlidonias leucopterus* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Kaart 10. Geografische spreiding van Witvleugelsterns *Chlidonias leucopterus* in Vlaanderen tijdens het voorjaar 2007

Witvleugelsterns *Chlidonias leucopterus*. 20 mei 2007, Woumen-Spaarbekken (W) (Foto: Johan Buckens)

OVERIGE NIET-ZANGVOGELS

Vermeldenswaard zijn de 32 **Zomertortels** *Streptopelia turtur* die op 13 mei langs Zeebrugge-De Fonteintjes trokken (P. D'Hoore en J. Debuck).

In april-mei werden nog **Velduil** *Asio flammeus* waargenomen op 9 verschillende plaatsen met in mei nog waarnemingen op 2 mei te Oostduinkerke (S. Cooleman), op 15 mei te De Haan (W. Courtens), op 19 mei te Berlare (R. Van Ouderbergen en A. Van Doorslaer) en op 28 mei in de Uitkerkse Polders 1 ex. naar NO (Y. Baptiste)

Bijeneters *Merops apiaster* verschenen te Wachtebeke vanaf 13 mei 6 ex. met max. 17

ex. op 18 mei (P. Vervae, J. Everaert e.a.) en te Oostakker vanaf 17 mei (L. Demunck) met max. 10 ex. op 18 mei (website Natuurpunt Gent). Elders waren er waarnemingen op 3 mei te Sint-Denijs aud. (C. Van De Ginste en F. Van Den Driessche), op 9, 17, 22 en 25 mei te De Panne resp. 2, 1, 1 en 1 ex. (D. D'Hert, R. Billiau e.a.), op 11 mei te Werchter 2 ex. (F. T'Jollyn), op 18 mei te Lier aud. (R. Vermeylen), op 22 mei te Kessenich (P. Deconsin) en op 28 mei te Alken 9 ex. overvliegend (P. Vandersmissen).

Op 20 mei vloog een **Vale Gierzwaluw** *Apus pallidus* (BAHC) laag over Duffel (D. Colin).

Hoppen *Upupa epops* werden genoteerd op

15 apr te Doel (D. Herman) en te Bree-De Luysen (M. Opdenacker, R. Janssens en R. Moors), op 16 apr te Lommel-Maatheide (L. Peeters en Ph. Van Audenhove), op 22 apr te Bredene (E. Vanloo, J. Buckens, J. Vanwynsberghe en G. Vergauwen), op 23 apr te Bocholt-Smeethof (med. M. Lodewijckx), op 29 apr te Alveringem (N. Roothaert), op 17 mei te Blanden (J. De Baere, M. Schurmans, W. Desmet, P. en E. Collaerts, Ph. Smets e.a.) en van 28 t/m 30 mei te Overijse-Terlanen (B. Royackers). Tijdens het voorjaar werden waarnemingen ontvangen uit 13 verschillende plaatsen van in totaal 16 **Draaihalzen** *Jynx torquilla* en dit

Draaihals *Jynx torquilla*. 3 mei 2007, Zeebrugge (W) (Foto: Johan Buckens)

in de periode 11 apr- 28 mei waarvan 10 ex. tussen 28 apr en 3 mei..

Van het voorjaar werden van de **Middelste Bonte Specht** *Dendrocopos medius* weer waarnemingen ontvangen vanuit heel Vlaanderen en dit van de volgende 28 plaatsen: Balen-De Most, Brasschaat-park centrum en Peerdsbos, Bilzen-Munsterbos, Destelbergen-kasteelpark Te Landen, Genoelselderen-Grootbos, Haasrode/Bierbeek-Meerdaalwoud, Herselt-Elschot, Hoeleden-Heiveld, Horebeke-Burreken, Houwaart-Walenbos, Kampenhout-Hellebos en Steentjesbos, Kluisbergen-Kluisbos, Lubbeek-Serclaes, Miskom-Begijnbos, Moen-Orveytbos, Nieuwenhoven-Zwarte Vijver, Oostmalle-Salphen, Perk-Driebunders, Ranst-Zevenbergenbos, Schelderode-Harentbeekbos en Makegebos, Sint-Pieters-Rode – kasteel van Horst, Tervuren-Kapucijnenbos, Torhout-Wynendaelebos, Veerle-Laakdal-Beieren, Wijgmaal en Zoersel-Zoerselbos. Een artikel van Wouter Faveyts en Kelle Moreau over het plotse verschijnen en de snelle expansie van deze soort in Vlaanderen verschijnt in één van de volgende nummers van *Natuur.oriolus*.

ZANGVOGELS

Een **Kortteenleeuwerik** *Calandrella brachydactyla* (BAHC) werd op 22 apr opgemerkt te Sint-Denijs-Mortagnebos (L. en Y. De Bosscher).

Op 11 maa pleisterden een 10-tal **Strandleeuweriken** *Eremophila alpestris* te Knokke-Het Zwin (M. Jacobs) met aldaar nog 3 ex. op 13 apr (N. Van Wassenhove en J. Busse).

Langs de kust trokken **Roodstuitzwaluwen** *Hirundo daurica* (BAHC) op 21 apr langs Zeebrugge-De Fonteintjes 3 ex. (P. D'Hoore, J. Elst, M. Demeulemeester, K. Verbanck en J. Debuck) en langs Bredene-Spanjaardduinen (E. Vanloo, J. Demey, J. Buckens en K. Hessel),

op 22 apr langs Knokke-Het Zwin (E. Hoebrechts), op 27 apr langs Zeebrugge-De Fonteintjes (P. D'Hoore) en op 12 mei langs De Panne (D. D'Hert). Op 7 apr vloog 1 ex. vermoedelijk van deze soort over Lille alhoewel een hybride niet met zekerheid kon uitgesloten worden (P. De Cnodder). Met slechts één waarneming van **Grote Pieper** *Anthus richardi* wordt weer maar eens aangetoond dat voorjaarswaarnemingen van deze soort schaars blijven. Het betrof een overtrekkend ex. op 27 maa. te Zeebrugge-De Fonteintjes (M. Demeulemeester). In de periode 14 apr-14 mei werden slechts op 10 verschillende plaatsen solitaire **Duinpiepers** *Anthus campestris* vastgesteld. Solitaire **Roodkeelpiepers** *Anthus cervinus* waren er op 30 apr te Zeebrugge-Achterhaven (D. De Grootte), op 1 mei te De

Panne-Vissersdorp (D. D'Hert, J. Launoy en W. Debruyne), op 5 mei te Mechelen-Mechels Broek (K. Lossy), op 14 mei te Gent-Kluisendokken (G. Spanoghe) en op 15 mei te Koksijde-Schipgatduinen (D. De Grootte).

De eerste **Engelse Gele Kwikstaart** *Motacilla flava flavisima* werd gezien op 11 apr te Adinkerke-Drie Vijvers 1 ♂ (D. De Grootte). De doortrekkie werd vastgesteld op 1 mei met 78 ex over De Panne-Vissersdorp (D. D'Hert, J. Launoy en W. Debruyne), 9 ex over Bredene-Spanjaardduinen (E. Vanloo, J. Vlaeminck, G. Vergauwen, J. Vanwynsberghe en J. Dellaert) en 8 ex over Zeebrugge-De Fonteintjes (P. D'Hoore, J. Debuck, K. Verbanck, T. Goossens en J. Elst). Op 28 mei pleisterde 1 ♂ gekoppeld met 1 ♀ *M. f. flava* te Zeebrugge-Achterhaven (F. De Scheemaeker). In het binnenland werd de soort waargenomen te Relegem-Kruiskouter op 30 apr (M. Janssens), te Wintam-Noordelijk Eiland op 21 apr (B. De Keersmaecker, K. De Keersmaecker en J. Reyniers) en op 1 mei (W. Van Assche), te Kampenhout-Dorenveld op 3 mei (S. D'Hont), te Bevel-Grote Netevallei van 16 tot 20 mei (S. Baeten, R. Lenaerts en R. Vermynen) en te Elen-Uiterwaarden op 5 mei (G. Van den Heuvel) met aldaar 2 ex op 15 mei (K. Sauwens, S. Vangompel en G. Beckers). Tussen 21 apr en 8 mei werden op 16 verschillende locaties **Noordse Gele Kwikstaarten** *Motacilla flava thunbergi* gezien. De doortrekkie vond net zoals vorig jaar plaats tijdens de eerste dagen van mei. Er waren waarnemingen op volgende locaties met de melding van het dagmaxima indien > 1 ex.: Bredene-Spanjaardduinen (8), Zeebrugge-De Fonteintjes (39), Gent-Bourgoyen, Verrebroek-Verrebroekse Plassen (3), Lier-Beneden Netevallei (11), Kalmthout-Grenspark, Wintam-Noordelijk Eiland, Hofstade-Bloso Domein, Walem-Battenbroek (6), Poederlee-Aa-vallei (4), Mol-Postel-Ronde Put (2), Kampenhout-Dorenveld (4), Oud-Heverlee (10), Genk-De Maten (4), Lommel-Maatheide (26), Peer-Siberië (18),

Middelste Bonte Specht *Dendrocopos medius*. 10 maa 2007, Sint-Pieters-Rode (VI. B) (Foto: Marc Van Meeuwen)

Graszanger *Cisticola juncidis*. 2 apr 2007, Zandvoorde (W) (Foto: Johan Buckens)

Maasmechelen-Uiterwaarden (2) en Elen-Uiterwaarden (10).

Citroenkwikstaarten *Motacilla citreola* (BAHC) werden ontdekt op 29 apr te Genk-De Maten 1 ♂ laag over naar N (C. Vanderydt en J. Bertrands) op 3 mei te Gent-Bourgoyen 1 ♂ (G. Spanoghe).

Op de volgende 26 plaatsen werden **Rouwkwikstaarten** *Motacilla alba yarrellii* opgemerkt, met de vermelding van de dagmaxima indien > 1 ex.: De Panne-De Westhoek, Veurne-Decantatiebekkens (7), Oostende-Noordzee, Bredene-Spanjaardduinen (3), Uitkerke-Uitkerkse Polder, Zeebrugge-De Fonteintjes (3), Zeebrugge-Voorhaven, Zeebrugge-Achterhaven (2), Stuivekenskerke-Viconiakleiputten, Kortrijk (15), Sint-Kruis-Winkel-Gentse Kanaalzone, Evergem-Sluis, Eke-Integravijver, Zingem, Merchtem, Melsbroek, Verrebroek-Drydijk, Zemst-Bos van Aa, Strombeek-Bever, Brecht-Brechtse Heide, Brecht-Groot Schietveld (3), Tienen-Getevallei, Tienen-Bezinkingsputten, Oud-Heverlee, Neerijse en Neerpelt-Het Hageven (2).

Beflijsters *Turdus torquatus* werden in minstens 61 Vlaamse gemeenten vastgesteld met in totaal 655 ex. (incl. waarschijnlijke dubbeltellingen) met de hoogste aantallen aan de kust en in de Kempen (kaart 11). Hoge dagmaxima (> 10 ex.) waren er pleisterend te Bredene-D'Heye op 14 en 15 apr resp. 16 en 21 ex. (J. Demey, S. Cooleman, G. Vergauwen, J. Vanwynsberghe, G. De Vos ea.), te Koksijde-Doornpanne op 14 apr 14 ex. (D. D'Hert), te Koksijde-Schippatduinen op 25 apr 15 ex. (D. De Groote), te Heist-Stapelterrein op 21 apr 11 ex. (W. Vansteenlant, T. Willems en L. Verelst), te Kalmthout-Grenspark op 18 apr 11 ex. (C. van Laerhoven en P. Verelst) en te Hechtel-Eksel-militair domein op 28 apr 12 ex. (G. Beckers). Vermeldenswaardige doortrekaantallen werden opgetekend langs Zeebrugge-De Fonteintjes op 13, 21 en 22

apr resp. 16, 13 en 12 ex. (P. D'Hoore, J. Debuck, K. Verbanck, G. Carette, B. Cottele e.a.), langs Knokke-Het Zwin op 21 apr 17 ex. (J. Dewolf en D. De Groote), langs Bredene-Spanjaardduinen op 21 en 22 apr resp. 11 ex. en 15 ex. (E. Vanloo, J. Demey, K. Hessel, J. Buckens en D. Peene e.a.) en langs Schulens-Schulensbroek op 22 apr 10 ex. (A. Bogaerts). De waarnemingen van **Cetti's Zanger** *Cettia cetti* gaan nog steeds crescendo en volgende 50 locaties (met de vermelding van het dagmaximum indien > 1) dienen dan ook als een uiterst minimum te worden beschouwd: Damme (2), Dendermonde, De Panne-Westhoek (9), Gent-Bourgoyen (6), Geraardsbergen-Boelaremeersen (2), Harelbeke-De Gavers (2), Heist-Kleiputten (3), Heist-Sashul, Hoegaarden-Rosdel, Hoegaarden-Schoorbroekbeek, Hoeke-Steenbakkerij (3), Kallo/Melsele-Groot Rietveld (3), Kampenhout-Torfbroek, Knokke-Het Zwin (2), Koksijde-Doornpanne (2), Korbeek-Dijle, Kortrijk-Keibeekbekken, Kortrijk-Kulakbekken, Laarne-Damvallei, Lier-Beneden Netevallei, Lissewege-Eendekooi, Meetkerke-Lage Moeren (2), Moerbeke-Pereboomsgatkreek, Neerijse-Doode Beemde, Ninove-Venebroeken, Olsene-Neerhoek, Oostduinkerke-Houtsagerduinen (2), Oostduinkerke-Ter Yde (2), Oud-Heverlee (5), Ploegsteert-Kleiputten (3), Roksem-Hoge Dijken (2), Ruien-Rietveld, Semmerzake-Bolveerput, Sint-Laureins-Vrouwkeshoekkreek, Stalhille-Jagersput, Stuivekenskerke-Viconiakleiputten (3), Uitkerke-Uitkerkse Polder, Veurne-Distelhoek, Viane-Markvallei, Walem-Kleine Plas, Weertdijk, Willebroek-Blaasveldbroek (3), Willebroek-Broek Denaeyer (3), Woumen-Ijzerbroeken, Woumen-Kleine Blankaart, Woumen-Rhillebroeken; Woumen-Zuiveringsstation, Zeebrugge-Achterhaven (25 !) en Zeebrugge-De Fonteintjes (4). Ook de aantallen **Graszangers** *Cisticola juncidis* blijven in stijgende lijn gaan. Getuige hiervan volgende waarnemingen (met de vermelding van het dagmaximum indien > 1): De Haan-Duinbossen, De Panne-De Westhoek, Doornzele-Gentse Kanaalzone (4), Drongen-Hoge Laken, Gent-Bourgoyen, Heist-Kleiputten (3), Kalken-Kalkense Meersen (2), Kruibeke-Kruibeekse Polder, Merkem-Merkembroek, Nieuwpoort-Ijzermondig (3), Oostende-Havengebied (meerdere), Oudenaarde-Industrieterrein Coupure, Tienen-Bezinkingsputten, Uitkerke-Uitkerkse Polders, Verrebroek-Verrebroekse Plassen, Verrebroek-Zuidelijke bufferzone Haasop (4), Woumen-De Blankaart (2), Woumen-Rhillebroeken, Zandvoorde-Industrieterrein, Zeebrugge-Achterhaven (14), Zeebrugge-Centrum en Zeebrugge-De Fonteintjes.

Een **Krekelzanger** *Locustella fluviatilis* (BAHC) zong van 17 t/m 28 mei langs De Grote Nete te Kessel/Berlaar (S. Baeten e.a.).

Snorren *Locustella luscinioides* kenden een iets minder goed voorjaar; toch waren er waarnemingen op volgende data: op 10 apr te Rupelmonde-Ringdijk (B. Vandevoorde) en te Wintam-Noordelijk Eiland (K. De Keersmaecker), op 14 apr te Heist-Kleiputten (M. Jacobs) en te Tienen-Bezinkingsputten

(M. Vandeput, K. Boux, E. Collaerts en P. Collaerts), op 19 apr te Damme-Zuiddijk (L. Lahau), van 21 apr tot minstens 20 mei te Zonhoven-Wijvenheide (G. Beckers, E. Claes, C. Onkelinx en M. Lodewyckx), op 22 apr te Bocholt-Smeethof (H. Claes), op 29 apr te Willebroek-Broek Denaeyer (A. Willemsen), van 29 apr tot minstens 19 mei te Stuivekenskerke-Viconiakleiputten (R. Debruyne, K. Devos en J. Buckens), op 6 mei te Woumen-De Blankaart (R. Debruyne), op 15 mei te Uitkerke-Uitkerkse Polders (D. Wybo), op 17 mei te Lier-Beneden Netevallei (G. Driessens, K. Van Asten en W. Veraghtert) en op 20 mei te Damme-Branddijk (E. Crul en R. Pillen).

Een **Waterrietzanger** *Acrocephalus paludicola* (BAHC) werd op 11 apr opgemerkt te Zemst-Bos van Aa (J.-P. Verduystert) en is daarmee één van de weinige Belgische voorjaarswaarnemingen.

Grote Karekieten *Acrocephalus arundinaceus* werden opgemerkt van 4 tot 20 mei te Zoutleeuw-Het Vinne (E. Hoebrechts, J. Cuppens, M. Vandeput, E. Collaerts en P. Smets), op 6 mei te Zeebrugge-Achterhaven (D. Verbelen, F. Willemyns, P. Maertens en I. Leroy), van 13 tot 15 mei te Kessenich-Uiterwaarden (G. Beckers, W. Vangompel, M. Opdenacker, J. Mergaey, B. Hilven e.a.), op 17 mei te Lier-Beneden Netevallei (W. Veraghtert, R. Steeman, G. Driessens en K. Van Asten) en van 1 tot 16 jun te Lille-Grootenhout (P. De Cnodder en T. Goossens).

Orpheusspotvogels *Hippolais polyglotta* zongen op 15 mei te Koksijde (D. De Groote), op 18 mei te Bellem (J. Versighele), van 21 mei tot 6 jun te Oostduinkerke (D. De Groote, D. D'Hert en W. Vercruysse), op 26 mei te Gent-Blaarmerse (G. Spanoghe), van 26 tot 31 mei te Goetsenhoven (F. Verdonck, P. Collaerts en L. De Schampelaere), op 28 mei te Oostmalle (J. Scheirs), op 1 jun te Ronse (D. Verroken), op 3 jun te Schellebelle (M. Crapoen), op 10 jun te Zeebrugge-

Krekelzanger *Locustella fluviatilis*. 20 mei 2007, Kessel (A) (Foto: Kris De Rouck)

Achterhaven (D. De Groote), van 12 t/m 16 jun te Geraardsbergen (W. Van Der Meulen en L. Vander Trappen), op 17 jun te Waarbeek/Asse (R. De Boom en F. Van den Houtte) en op 22 jun te Oostduinkerke (W. Vercruyse).

De **Bladkoning** *Phylloscopus inornatus* die sinds 6 feb aanwezig was te Zeebrugge-Speeltuin werd daar voor het laatst gezien op 13 apr (J. Elst, T. Goossens, W. Heylen, S. Baeten en W. De Rouck).

Op 28 apr zong een **Iberische Tjiftjaf** *Phylloscopus ibericus* (BAHC) te Meldert (W. Roggeman).

Op 17 mei werd een zingend 1ste zomer ♂ **Kleine Vliegenvanger** *Ficedula parva* (BAHC) ontdekt te Nieuwpoort-Ideëntuin (J. Bertrands, D. D'Hert en M. Demeulemeester). Naast broedgevallen te Zeebrugge-Achterhaven en te Kallo/Melsele waren er waarnemingen van **Baardmannetjes** *Panurus biarmicus* op 4 maa te Zonhoven-Wijvenheide 6 ex. (M. Lodewyckx, C. Onkelinx), op 4 en 12 maa te Neerpelt-Het Hageven 4 ex. (H. Custers), op 4 en van 7 tot 12 maa en 13 apr te Genk-De Maten resp 8, 2 en 2 ex. (C. Vanderydt, J. Bertrands en S. Ramaekers), op 14 maa te Bilzen 1 koppel (K. Sauwens), op 31 maa te Antwerpen-De Kuifeend 2 ex. (L. Benoy en J. Van Ammel), van 4 tot 6 apr te Lier-Anderstad 1 ♀ (D. Colin, J. Tafforeau, K. Van Asten, G. Driessens en F. Naedts), op 6 apr te Doel-Schor Ouden Doel (S. Baeten en W. De Rouck) en op 6 en 19 apr te Tienen-Bezinkingsputten resp. 1 koppel en 2 ex. (M. Vandeput en P. Smets).

Op 11 maa werden 2 zangposten van **Taigaboomkruiper** *Certhia familiaris* genoteerd te Voeren (K. Sauwens) en op 9 apr was er een waarneming in het Meerdaalwoud te Haasrode/Bierbeek (K. Moreau).

Buidelmezen *Remiz pendulinus* werden gezien op 7 apr te Heusden-Zolder (J. Bertrands), op 13 apr te Genk-De Maten (S. Ramaekers, J. Bertrands en C. Vanderydt) en te Scholen-Schulensbroek (F. Naedts), op 14 apr te Mechelen-Mechels Broek 5 ex. (R. Nossent), op 22 apr te Melsen 1 ♂ (G.

Orpheusspotvogel *Hippolais polyglotta*. 26 mei 2007, Goetsenhoven (Vl. B)
(Foto: Freek Verdonck)

Spanoghe en F. Verbelen) en te Bredene (E. Vanloo), op 26 apr te Lier-Anderstad (J. Tafforeau), op 28 apr te Zemst-Bos van Aa 1 ♂ (R. De Boom en J.-P. Verduystert) en op 13 mei te Kessenich (med. G. Beckers).

Goed nieuws waren enkele waarnemingen van koppeltjes **Grauwe Klauwieren** *Lanius collurio*, zij het kortstondig, en dit op 6 mei te Kalmthout-Grenspark (G. Simons), van 17 tot 18 mei te Scholen-Schulensbroek 1 ♀ dat op 18 mei werd vergezeld van 1 ♂ (J. Blommen, A. Van De Laer, K. Leysen, S. Vangompel, G. Huygens e.a.) en op 31 mei te Brecht-Groot Schietveld (J. De Ridder, D. Symens en J. Elst). Daarnaast waren er ook solitaire vogels op 20 mei te Antwerpen-Verlegde Schijn op 20 mei 1 ♂ (G. Vermeersch), op 22 mei te Epegem 1 ♀ (A. Smets), op 23 mei te Gentbrugge 1 ♂ (G. Spanoghe, S. Van De Woesteyne, E. Thoen en M. Moors) en op 28 mei te Bevel 1 ♀ (D. Colin).

In april waren nog **Klapeksters** *Lanius excubitor* aanwezig op 1 apr te Genk-De Maten (C. Vanderydt en J. Bertrands), op 1-2 apr te Scholen-Schulensbroek (K. Leysen, J. Volders, M. Van Meeuwen e.a.), tot 2 apr te Brecht-Groot Schietveld (J. De Ridder en J. Elst) en te Tienen (M. Vandeput, K. Boux, E. en P. Collaerts, E. Hoebrechts) en tot 16 apr te Kalmthout-Grenspark (H. Jacobs).

Een **Roodkopklauwier** *Lanius senator* (BAHC) werd op 21 mei waargenomen te Hechtel-Eksel (M. Van Waerebeke).

Op 4 mei vlogen 2 **Raven** *Corvus corax* (BAHC) over Lommel-Maatheide (L. Peeters, T. Jansen, M. Emmers, E. Vaes en M. Vermeulen) en op 3 jun eveneens 2 ex. over Tienen-Bezinkingsputten (P. Smets). Verder werd nog 1 ex waargenomen op 13 apr te Kuurne (M. D'Hondt).

De ♂ ♂ **Roodmussen** *Carpodacus erythrinus* (BAHC) die werden waargenomen te Hoeke op 30 apr (G. Burggraeve) en 2 mei (D. Verbelen) betroffen 2 verschillende vogels.

Daarnaast waren er waarnemingen op 28 mei te Neerharen van een 1stezomer ♂ (E. Korten), op 31 mei te Heist-Sashul van een ♀ (E. Thoen) en op 12 jun te Heist-Kleiputten van een ♂ (D. De Groote en S. Feys).

Er waren slechts waarnemingen van **Ortolanen** *Emberiza hortulana* op 15 apr te Knokke-Het Zwin (W. Vansteelant, R. Vandemeulebroucke en D. De Groote), op 22 apr te Zwijnaarde (E. Thoen), op 28 apr en 5 mei te Lommel (L. Peeters en N. Venema) en op 17 mei te Neerpelt (H. Claes).

ZEKERE en MOGELIJKE ONTSNAPTE en/of VERWILDERDE SOORTEN HYBRIDEN KLEURAFWIJINGEN

Zie www.natuurpunt.be/oriolus

Baardmannetje *Panurus biarmicus*. ♂ . 9 apr 2007, Zeebrugge (W) (Foto : Johan Buckens)